

ПРОГРАМА

для проведення фахового випробування
при вступі на навчання на 3 курс
за програмою освітнього ступеня
«БАКАЛАВР»
на базі ОКР «Молодший спеціаліст»

за спеціальністю
029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»
спеціалізації «Менеджер інформаційних систем і технологій, інтернет-
маркетолог»

Обговорено та схвалено
на засіданні кафедри
інформаційних технологій
Протокол № 9 від 16.01.2020 р.

Програма для проведення фахового випробування при вступі на навчання на 3 курс за програмою освітнього ступеня «БАКАЛАВР» на базі ОКР «Молодший спеціаліст» за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» спеціалізації «Менеджер інформаційних систем і технологій, інтернет-маркетолог». К., 2020. 45 с.

Укладач:

Новальська Т.В., д. іст. наук, професор, завідувач кафедри інформаційних технологій

Зміст

Пояснювальна записка	4
Аналітико-синтетичне опрацювання документів.....	5
Документні ресурси бібліотек.....	13
Бібліотекознавство.....	19
Книгознавство.....	24
Інформація і суспільство.....	33
Інформаційно-пошукові системи.....	35
Перелік питань до фахового випробування.....	40
Критерії оцінювання.....	44
Структура оцінки.....	45
Порядок оцінювання.....	45

Пояснювальна записка

Відповідно до Правил прийому до КНУКіМ у 2020 році, для осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста фаховим випробуванням для вступу на навчання за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» спеціалізації «Менеджер інформаційних систем і технологій, інтернет-маркетолог» для здобуття ОС «Бакалавр» визначено екзамен з фаху.

Мета фахового випробування зі спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» спеціалізації «Менеджер інформаційних систем і технологій, інтернет-маркетолог» на освітній ступінь «бакалавр» – виявлення знань за напрямками професійної діяльності молодшого спеціаліста та формування контингенту студентів, найбільш здібних до успішного опанування дисциплін відповідних бакалаврських програм.

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми бакалавра спеціалізації «Менеджер інформаційних систем і технологій, інтернет-маркетолог» спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» абітурієнти повинні мати повну середню і спеціальну освіту та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навиками в галузі професійних наук.

Характеристика змісту програми. Програма до фахового випробування має синтетичний характер та інтегрує знання відповідно до таких розділів професійних знань:

1. Аналітико-синтетичне опрацювання документів;
2. Документні ресурси бібліотек;
3. Бібліотекознавство;
4. Книгознавство;
5. Інформація і суспільство;
6. Інформаційно-пошукові системи.

Програма охоплює коло питань, які в сукупності характеризують вимоги до знань і вмінь особи, що бажає навчатись у КНУКіМ з метою здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» спеціалізації «Менеджер інформаційних систем і технологій, інтернет-маркетолог».

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

АНАЛІТИКО-СИНТЕТИЧНЕ ОПРАЦЮВАННЯ ДОКУМЕНТІВ

Вступ. аналітико-синтетичне опрацювання документів: сутність, значення, види

Мета, значення і завдання навчальної дисципліни. Структура і зміст курсу. Взаємозв'язок з суспільними, загально-науковими та спеціальними дисциплінами. Особливості навчальної діяльності студентів у процесі вивчення курсу.

Поняття про аналітико-синтетичне опрацювання документів, причини його виникнення, мета і завдання. Синонімічність термінів „аналітико-синтетичне опрацювання документів" і „наукове опрацювання документів".

Аналіз і синтез як основні операції аналітико-синтетичного опрацювання документів та інформації. Макроаналітичне та мікроаналітичне згортання інформації.

Види аналітико-синтетичного опрацювання документів та інформації: складання бібліографічного опису, індексування (систематизація, предметизація, координатне індексування), анотування, реферування, науковий переклад, огляд документів. Дискусійний характер віднесення наукового перекладу і огляду документів до видів АСОД.

Специфіка аналітико-синтетичного опрацювання документів у бібліотечній, бібліографічній, видавничій, науково-інформаційній, архівній діяльності.

Здійснення процесів згортання інформації та доведення її до користувачів шляхом представлення бібліографічних записів, анотацій, рефератів, оглядів у базах даних автоматизованих та традиційних інформаційно-пошукових систем.

Згортання інформації як узагальнення та концентрація відомостей про документ

Поняття «згортання інформації». Його поширення у різних галузях знань (філософії, математиці, лінгвістиці, інформатиці тощо).

Органічний зв'язок «згортання інформації» та процесів аналітико-синтетичного опрацювання документів.

Згортання документної інформації як узагальнення та концентрація основних відомостей про первинний документ. Його види. Семантичне та лексичне згортання, їхній взаємозв'язок. Вимоги користувачів до згортання інформації про документ.

Теоретичні основи бібліографічного опису

Бібліографічний опис як бібліографічна характеристика документа та елемент бібліографічної інформації, його обов'язкові елементи.

Функції бібліографічного опису та сфери його використання. Загальні вимоги до складання бібліографічного опису. Забезпечення єдності бібліографічних описів.

„Бібліографічний опис", „бібліографічний запис": співвідношення термінів. Перший елемент бібліографічного запису, його значення. Поняття про авторитетний запис і про авторитетний контроль.

Особливості функціонування бібліографічного опису у традиційних та електронних каталогах і мережі Інтернет.

Розвиток теорії та методики складання бібліографічного опису

Основні напрями в розвитку теорії й методики бібліографічного опису. Англо-американська та пруська інструкції як відбиток цих напрямів.

Внесок вітчизняних учених у розвиток теорії та методики книгоопису: Ю. Ковалевського, М. Годкевича, В. Козловського, С. Кондри та ін. Уніфікація бібліографічного опису, його основні напрями. Стандартизація опису. Створення системи державних стандартів у галузі бібліографічного опису, їхні наслідки і значення.

Створення Міжнародного стандартного бібліографічного опису (МСБО-ISBD) та його вплив на вітчизняні стандарти.

Вплив комп'ютерних технологій на розвиток правил складання бібліографічного опису. Опис в АІПС, комунікативний формат, формат MARC, його різновиди.

Тенденції розвитку бібліографічного опису у ХХІ ст.

Загальна методика складання бібліографічного опису

Поняття про загальну і спеціальну методики складання бібліографічного опису, її завдання, зміст.

Документ як джерело для складання бібліографічного опису.

Види бібліографічного опису залежно від об'єкта, обсягу застосування елементів та його структури.

Структура бібліографічного опису. Зони (області) та елементи бібліографічного опису, їх роль в уніфікації БО.

Правила складання бібліографічного опису. Мова складання бібліографічного опису. Прописана пунктуація (умовні розділові знаки). Скорочення у бібліографічному описі.

Особливості складання бібліографічного опису в залежності від його функціонального призначення (для бібліографічних покажчиків, бібліотечних каталогів, бібліографічних баз даних, прикнижкових і при-статейних списків літератури тощо).

Автоматизоване робоче місце (АРМ) каталогізатора, оснащення та експлуатація в умовах функціонування АПС

АРМ каталогізатора як сукупність технічних засобів, програмного та інформаційного забезпечення.

Призначення та основні характеристики АРМу каталогізатора.

Загальна характеристика користувацького інтерфейсу. Основні функції користувацького інтерфейсу: пошук, перегляд/виведення та введення даних.

Типологія електронних робочих листів введення даних. Правила заповнення полів робочого листа.

Порядок роботи оператора - каталогізатора при введенні / коригуванні даних.

Демонстраційний показ роботи оператора - каталогізатора при введенні документів на різних носіях інформації.

Спеціальна методика складання бібліографічного опису документів

Бібліографічний опис документів під прізвиськом індивідуального автора. Поняття «автор», «автор-укладач». Факультативність авторського заголовка. Одноманітність авторського заголовка.

Опис, складений під основною назвою. Сфера поширення застосування бібліографічних описів під назвою (твори народного епосу, анонімні, бібліографічні покажчики та ін.).

Складання бібліографічного опису відомчих видань. Поняття «колективний автор». Межі використання опису під назвою установи, організації. Уніфікація назв установ у заголовках. Заголовок форми, його застосування в бібліографічних записах. Випадки складання описів відомчих документів під основною назвою.

Бібліографічний опис складової частини документа (аналітичний), його сутність, структура, призначення, методика складання.

Об'єкти та структура багаторівневого (зведеного) бібліографічного опису. Особливості складання багаторівневого бібліографічного опису багатотомних, серійних, періодичних, продовжуваних документів.

Методика складання бібліографічних описів окремих видів документів

Особливості складання бібліографічних описів окремих видів нормативно-технічної документації, нотних, картографічних видань, патентних, електронних документів.

Склад зон (областей), елементів опису. Загальне позначення матеріалу, його наповнення в залежності від виду документа. Особливості зони специфічних відомостей про документ, її наповнення, зони приміток для електронних ресурсів.

Особливості вибору першого елемента бібліографічного запису для організації різних масивів бібліографічної інформації.

Теоретичні основи анотування документів. основні етапи розвитку анотування

Анотування як вид макроаналітичного згорання інформації про документ.

Сутність, властивості та функції анотацій. Вимоги до складання анотацій. Об'єкти анотування.

Класифікація анотацій за різними ознаками. Відсутність єдиної уніфікованої класифікації. Класифікація анотацій, розроблена бібліографами. Специфічні особливості довідкових і рекомендаційних анотацій.

Основні етапи розвитку теорії і методики анотування, причини його виникнення. Розвиток анотування документів в Росії, Україні. Анотації до російських бібліографічних покажчиків. Вплив рекомендаційної бібліографії в другій половині XIX ст. на розвиток анотування. Розвиток теорії, загальної та спеціальної методики анотування. Внесок О.Г. Фоміна, К. Симона, Є.І. Шамуріна, В.Т. Витяжкова та ін.

Створення державних стандартів з анотування.

Методика анотування документів та представлення анотацій у базах даних ЕК

Процес анотування, його послідовність. Читання й осмислення документа. Загальний аналіз первинного документа. Структура інформаційних елементів анотацій. Складання плану анотації. Смысловий аналіз тексту (виявлення окремих інформаційних елементів, визначення засобів стимулювання до читання первинного документа). Вивчаюче й реферативне читання тексту. Синтезування згорнутої інформації та оформлення тексту анотації. Методи згорання відомостей. Використання словесних кліше (маркерів). Редагування тексту. Обсяг анотації.

Особливості складання різних видів анотацій: довідкових, рекомендаційних, аналітичних, групових тощо. Мова, стиль, обсяг анотацій.

Індексування документів: сутність, призначення, види

Сутність індексування документів і інформації. Загальне уявлення про інформаційно-пошукову мову (ІПМ) і пошуковий образ документа (ПОД).

ПОД як відтворення змісту документа за допомогою коду. Види індексування документів.

Поняття про класифікацію як базу індексування. Класифікація як метод наукового пізнання. Штучна та природна класифікація. Їх відмінності й значення.

Значення класифікації документів у різних сферах документних комунікацій. Поняття про документні класифікації, їхні види (формальні, змістовні). Групування документів та бібліографічних записів про них за формальними ознаками і в залежності від змісту документів. Абетково-предметні й систематичні класифікації як види змістовних.

Вимоги до документних класифікацій.

Теоретичні основи систематизації документів

Класифікація наук як філософсько-методологічна основа документних систематичних класифікацій. Значення класифікації наук для бібліотечно-бібліографічних класифікацій. Відмінності документної класифікації від класифікації наук (об'єкти, мета, форма).

Типи систематичних документних класифікацій у залежності від технології побудови (ієрархічні та фасетні).

Таблиці класифікації, призначення, структура: основні, допоміжні таблиці, алфавітно-предметний покажчик, індексація. Класифікаційні індекси як інформаційно-пошукова мова систематичних бібліотечно-бібліографічних класифікацій.

Види індексації за базою та побудовою.

Основні етапи розвитку систематичних документних класифікацій

Виникнення, сутність та поширення бібліотечно-бібліографічних класифікацій за кордоном з давнини до середини XIX ст. Перелічувальні ієрархічні класифікаційні системи як основний тип класифікаційних систем, що використовувались до останньої третини XIX

ст. Вплив на розвиток бібліотечно-бібліографічних класифікацій класифікації наук Ф. Бекона. Класифікація Ж. Брюне, А. Шлейєрмахера та ін.

Розвиток бібліотечно-бібліографічних класифікацій в Росії (О.М. Оленін, В.Г. Анастасевич, Ф.Ф. Рейс, К.К. Фойт, К.М. Бер, В. Джунковський).

Класифікаційні системи наприкінці XIX – у XX ст. Десяткова класифікація М. Дьюї (ДДК), її вплив на розвиток класифікаційної теорії та практики. Сучасний стан ДДК.

«Розтяжна класифікація» Ч. Кеттера як перша комбінаційна класифікація. Класифікація Бібліотеки Конгресу (КБК). «Бібліографічна класифікація» Г. Блісса. Причини створення УДК, її еволюція.

Основні класифікаційні системи на зламі XX/XXI ст. Поява фасетних класифікацій. «Класифікація двокрапкою» Ш.Р. Ранганатана та її вплив на розвиток сучасної теорії та практики класифікації.

Розвиток й особливості вітчизняних класифікаційних систем в Україні, Росії. Три напрями: використання УДК, її переробки; впровадження УДК; створення власної класифікаційної системи (ББК).

Філософсько-методологічна основа ББК. Принципи побудови основного ряду, науковий зміст. ББК як ієрархічна комбінаційна класифікація. Структура ББК. Індксація в ББК. Варіанти таблиць ББК, єдність і відмінність у змісті, структурі. ББК як національна класифікація Росії і міждержавна класифікація.

Використання ББК в Україні, її адаптація до української національної специфіки. Призупинення використання ББК в Україні і запровадження в якості єдиної класифікаційної системи для систематизації видавничої продукції УДК як пріоритетної міжнародної інформаційно-пошукової мови класифікаційного типу і механізму входження документно-інформаційних ресурсів України в глобальний інформаційний простір європейського співтовариства.

Універсальна десяткова класифікація (УДК) як міжнародна інформаційно-пошукова мова класифікаційного типу

Філософсько-методологічна основа УДК. Основний ряд УДК, принципи його структурування. Невідповідність сучасній структурі наукового знання. Пропорційна насиченість класів.

УДК як ієрархічна комбінаційна класифікаційна система. Десятковий принцип у побудові таблиць. Допоміжні таблиці (загальні та спеціальні визначники). Індксація в УДК, математичні знаки та інші символи.

УДК як міжнародна система кодування інформації. Діяльність Міжнародної федерації з документації (МФІД), Консорціуму з розвитку УДК (УДКК).

Використання УДК в Україні. Постанова Кабінету Міністрів України від 22 березня 2017 року "Про припинення використання в Україні Бібліотечно-бібліографічної класифікації та впровадження Універсальної десяткової класифікації". Діяльність координаційної ради при Державній установі «Книжкова палата України» по впровадженню УДК як єдиної класифікаційної системи. Система видань таблиць УДК українською мовою. Електронна версія УДК.

Проблеми впровадження УДК в Україні.

Спеціальні класифікаційні системи в документно - інформаційній сфері України

Призначення класифікаційних систем, сфера застосування та поширення.

Державний рубрикатор НТІ, його призначення і використання. Методологія і технологія класифікації. Рубрикатор як ієрархічна перелічувальна класифікаційна система, його основний ряд, довідково-посилальний апарат та алфавітно-предметний показчик.

Міжнародна патентна класифікація, її призначення й використання. МПК як ієрархічна перелічувальна класифікаційна система, її основний ряд.

Класифікатор «Стандарти і технічні умови» як ієрархічна перелічувальна класифікаційна система, його основний ряд, сфера використання.

Загальна методика систематизації документів

Поняття про загальну і спеціальну методику систематизації. Зв'язок методики систематизації з таблицями класифікації. Основні принципи та загальні правила систематизації.

Методи систематизації: багаторазового відображення документів, аналогій, аналітичної систематизації. Правила комбінування індексів.

Особливості систематизації. В залежності від мети і призначення.

Зміст і послідовність процесу систематизації, його основні етапи. Класифікаційні формули в УДК. Умови доповнення систематизації предметним індексуванням.

Спеціальна методика систематизації документів

Сутність та призначення спеціальної методики систематизації документів, її залежність від бібліотечно-бібліографічної класифікаційної системи, галузі знань, виду документів тощо.

Основні прийоми та правила систематизації документів за системою ББК. Методика систематизації документів з різних галузей знань за ББК.

Основні прийоми та правила систематизації документів за УДК. Особливості спеціальної методики систематизації документів з різних галузей знань за УДК.

Теоретичні основи предметизації документів

Поняття «предмет» у загальнофілософському значенні. Його зміст. «Предмет» з точки зору предметизації документів і предметного пошуку. Предметна рубрика (ПР), визначення, функції, полісемічність.

Інформаційно-пошукова мова предметизації (на субстраті природної). Мова предметних рубрик як лексичних одиниць ПМ предметизації. Лексика (контрольована, неконтрольована), граматики, прийоми формалізації, уніфікації ПР. Прийоми усунення полісемії, синонімії та омонімії.

Категоріальний аналіз документів, метод типізації. Типові категорії предметів для будь-якої науки та використання їх для формулювання заголовків ПР. Типізація підзаголовків ПР. Загальні, типові, специфічні, тематичні підзаголовки.

Використання предметизації у різних галузях документних комунікацій.

Розвиток теорії та методики предметизації документів

Зародження та розвиток метода предметизації за кордоном. Особливості предметизації документів у ХУІІ-ХУІІІ ст. Предметизація документів у ХІХ ст. (країни англійської та німецької мови). Узагальнення теоретичного та практичного досвіду американським вченим Ч.Е. Кеттером.

Розвиток предметизації документів у Росії, Україні. Внесок А.М. Белова. Українська школа предметизації (Харківська, Київська). Б.О. Борович, Д.А.Балика, їхній особистий внесок. несприятливі соціальні фактори гальмування розвитку теорії і методики предметизації в 30-50 – ті рр. ХХ ст.

Наукові дослідження з предметизації документів в ІІ половині ХХ ст. Активізація предметизації, причини, умови, реалізація.

Інноваційні рішення предметизації в сучасних умовах. Уніфікація предметизації документів. Створення друкованих словників, рубрикаторів, авторитетних файлів електронних каталогів. Рубрикатор НБУВ як базовий комплекс лінгвістичних пошукових засобів АБІС.

Діяльність Національної Парламентської бібліотеки України по створенню словника предметних рубрик.

Загальна методика предметизації документів

Поняття про загальну та спеціальну методику методики предметизації, її зміст і завдання.

Прийоми уніфікації мови предметних рубрик. Лексика мови ПР, її однозначність. Інверсія та її використання у формуванні ПР. Значення першого (провідного) слова у заголовку ПР. Інші загальні положення формулювання ПР (вимоги, вживані частини мови, повна та скорочена форма предмета тощо).

Види ПР за структурою. Види підзаголовків ПР, їх застосування. Посилально-довідковий апарат мови ПР. Метод типізації в предметизації.

Суть і послідовність процесу предметизації документів. Основні етапи. Глибина предметизації, види ПР за обсягом змісту. Адекватна та узагальнююча предметна рубрика. Метод багаторазового відображення документа у процесі предметизації.

Залежність методики предметизації документів від призначення.

Використання предметизації для електронних ПС.

Предметизація документів з окремих галузей знань

Поняття про категорійну структуру окремої науки. Виявлення типових категорій предметів з окремих галузей знання.

Предметизація документів про окремі науки, наукові дисципліни, наукові школи, методи дослідження та ін. Предметизація персоналій. Формування індивідуальних та узагальнюючих предметних рубрик. Типові підзаголовки.

Предметизація документів про установи, організації, географічні об'єкти.

Предметизація законодавчих, офіційних документів.

Предметизація окремих видів документів.

Теоретичні основи реферування документів. основні етапи розвитку реферування

Реферування як один із видів аналітико-синтетичного опрацювання документів і інформації. Реферат: сутність, функції, призначення, сфера поширення. Особливості реферату як вторинного документа. Змістовні співвідношення між первинним документом і рефератом. Вимоги до складання реферату. Структура, обсяг реферату.

Класифікація рефератів. Специфічні особливості інформативних і індикативних рефератів. Інші види рефератів: монографічні і зведені, універсальні та спеціалізовані тощо.

Причини виникнення реферування документів. Становлення та розвиток реферативних видань. Світові центри реферування документів: Велика Британія, Німеччина, США. Особливості реферування за часів функціонування СРСР. Створення єдиного реферативного журналу на базі ВІНІТІ. Формування теорії та методики реферування.

Створення реферативної служби в Україні. Сучасний стан реферування в Україні.

Основи методики реферування документів

Основні етапи реферування документів: попереднє вивчення документів, реферативний аналіз тексту, реферативний синтез, оформлення тексту реферату. Основні аспекти змісту первинного документа, які будуть відображені в рефераті: тема, об'єкт, предмет, мета роботи, методи дослідження, результати. Методи згортання інформації. Словесні кліше. Обсяг. Поняття про методи автоматизованого реферування. Особливості складання рефератів різних видів документів (статей, книг, науково-технічної документації, описів винаходів).

Рекомендований перелік літератури

1. Антоненко, І. Каталогізація електронних ресурсів : наук.-метод. посіб. / І.П. Антоненко, О.В. Баркова ; Нац. б-ка України ім. В. Вернадського. — Київ, 2017. — 115 с.
2. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : (ГОСТ 7.1-2003, IDG) : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. — Чинний 2006-11-10, в дії з 2007-07-01; Взамін ГОСТ 7.1-84 та ін. — Київ, 2007. — 47 с. — (Нац. стандарт України).
3. Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги і правила : ДСТУ ГОСТ 7.80:2007. — Чинний від 01.04.2008. — Київ : Держстандарт, 2008. — 16 с.
4. Блюменау, Д.И. Информационный анализ / синтез для формирования вторичного потока документов : учеб.-практ. пособие / Д.И. Блюменау. — СПб: Профессия, 2012. — 240 с.

5. Видання електронні. Основні види та вихідні відомості : ДСТУ 7157:2010. — Чинний від 03.11.2011. — Київ : Держстандарт, 2010. — II, III, IV, 14 с.
6. Вилегжаніна, Т.І. Інформаційно-пошуковий тезаурус [Текст] / Вилегжаніна Т.І., Збанацька О.М. — Донецьк: Альфа-Прес, 2004. — 1104 с.
7. Власова, Г.В. Аналітико-синтетична переробка інформації : навч. посібник / Г.В. Власова, В.І. Лутовина, Л.І. Титова. — Київ: ДАКККіМ, 2006. — 290 с.
8. Горбаченко, Т.Г. Аналітико-синтетична переробка документної інформації : навч. посіб. для дистанц. навч. / Т.Г. Горбаченко. — 2-е вид., перероб. і доп. — Київ : Ун-т “Україна”, 2008. — 311 с.
9. Загорская, Е. Правила составления многоуровневого библиографического описания / Е. Загорская // Библиотека. — 2004. — № 7. — С. 37.
10. Зайченко, Н. Реферативні ресурси – інформаційний продукт сучасної наукової бібліотеки / Н. Зайченко // Бібл. вісн. — 2005. — № 1. — С. 28-35.
11. Зарванська, І. Універсальна десяткова класифікація як система організації знань авторських оригіналів / І. Зарванська // Вісн. Кн. палати. — 2013. — № 5. — С. 21-25.
12. Збанацька, О. Розвиток інформаційно-пошукових мов у пошукових системах бібліотек і архівів : монографія / О. Збанацька. — Київ : НАКККіМ, 2017. — 353 с.
13. Збанацька, О.М. Аналітико-синтетична переробка інформації. Макроаналітичне згортання інформації : бібліографічний опис документів, анотування документів : навч. посіб. / О.М. Збанацька ; М-во культури України, Нац. акад. керів. кадрів культури і мистецтв. — Київ : НАКККіМ, 2014. — 266 с. — Бібліогр. : С. 262-266 (56 назв).
14. Збанацька, О.М. Аналітико-синтетична переробка інформації. Мікроаналітичне згортання інформації : індексування, реферування документів : навч. посіб. / О.М. Збанацька. — Київ : НАКККіМ, 2016. — 254 с.
15. Індекссування документів. Загальні вимоги до систематизації та предметизації : ГОСТ 7.59-2003, ІДТ:ДСТУ ГОСТ 7.59-2003. — Чинний 2004-07-01; Взамін ГОСТ 7.59-90. — Київ, 2004. — 11 с. — (Нац. стандарт України).
16. Качество предметизации : эффективность предметизации и адекватность отражения содержания документа / О.Н. Жлобинская, Ю.Г. Селиванова, Н.П. Никольцева, Г.Н. Васильева // Библио. дело. — 2005. — № 4. — С. 21-23.
17. Кулыгина, Н.Ю. Библиографическое описание электронных ресурсов / Н.Ю. Кулыгина // Библиография — 2004. — № 3. — С. 110-112.
18. Кушнарченко Н.М. Наукова обробка документів : підручник / Н.М. Кушнарченко, В.К. Удалова. — 4-е вид., перероб. і доп. — Київ: Знання, 2006. — 334 с.
19. Леонов, В.П. Реферирование и аннотирование научно-технической литературы. — Новосибирск: Наука, 1986. — С. 8-69.
20. Леонов, В.П. Реферирование научно-технической литературы : учеб. пособие / В.П. Леонов; Ленингр. ин-т культуры. — Ленинград, 1982. — 82 с.
21. Лобановська, І.Г. Предметизація документів : галузевий аспект / І.Г. Лобановська // Бібліотека XXI століття : перспективи та інновації : матер. всеукраїнської наук.-практ. конф., 23 квітня 2015 р. / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. — Київ, 2015. — С. 133-141.
22. Лобузін, К. Роль бібліотечних класифікацій в організації знань / К. Лобузін // Бібл. вісн. — 2012. — № 2. — С. 10-15.
23. Лобузін, К.В. Бібліотечні класифікації в сучасних інформаційних сервісах / К. Лобузін. — Київ : [б.в.], 2010. — 129 [2] с.
24. Лутовина, В.І. Реферування як процес мікроаналітичного згортання інформації : практич. посіб. / В.І. Лутовина. — Київ : Четверта хвиля, 2007. — 72 с. — (На допомогу професійній самоосвіті працівників освітянських бібліотек).
25. Мина, Ж.В. Аналітико-синтетичне опрацювання інформації : навч. посіб. / Ж.В. Мина ; Нац. ун-т “Львівська політехніка”, — Львів : Вид-во Львів. Політехніки, 2016. — 194 с. — (Сер. “Інформація. Комунікація. Документація” ; вип.9). — Бібліогр. : С. 189-194 (60 назв).\
26. Науково-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять : ДСТУ 5034:2008. — [Чинний з 01.01.2009]. — К., 2009. — 38 с.

27. Правила складання предметних рубрик : метод. реком. / Наук. б-ка Нац. ун-ту “Києво-Могилянська акад., НТБ ім. Г.І. Денисенка Нац. техн. ун-ту “Київ. політехн. ун-т”. — Київ, 2010. — 253 с.
28. Предметизація документів : теорія і практика (1875-2012 рр.) : наук.-допом. бібліогр. покаж. / Нац. Парлам. б-ка України ; укл. О.М. Збанацька. — Київ, 2014. — 283 с.
29. Про припинення використання в Україні Бібліотечно-бібліографічної класифікації та впровадження Універсальної десяткової класифікації [Електронний ресурс]: постанова Кабінету міністрів України від 22 березня 2017року .- Режим доступу: <https://www.rbc.ua/ukr/news/ukraine-vvedena-edinaya-klassifikatsiya-sistematizatsii-1490867475.html>
30. Рейворд, У.Б. Универсум информации : жизнь и деятельность Поля Отле / У.Б. Рейворд. — Москва : Книга, 1976. — 402 с.
31. Рудельсон, К.М. Современные документные классификации / К.М. Рудельсон. — Москва: Наука, 1973. — 167 с.
32. Сербін, О. Бібліотечно-бібліографічні класифікації : історична еволюція та сучасні тенденції розвитку : [моногр.] / О. Сербін ; НАН України, Нац. б-ка ім. В.І. Вернадського. — Київ : НБУВ, 2009. — 139 с.
33. Сербін, О. Основні класифікаційні системи XIX-XX століть / О. Сербін // Вісн. Кн. палати. — 2006. — № 11. — С. 33-38.
34. Сербін, О. Систематизація інформації в контексті розвитку класифікації наук : монографія / О. Сербін. — Київ : ВПЦ “Київський університет, 2015. — 430 с.
35. Сєдих, В.В. Документні класифікаційні системи : конспект лекцій / В.В. Сєдих; Харк. держ. акад. культури. — Харків, 2005. — 64 с.
36. Скора, Ю. Медицина в Універсальній десятковій класифікації / Ю. Скора, А. Набхан // Вісн. Кн. палати. — 2009. — № 10. — С. 15-19.
37. Сорока, М.Б. Національна система реферування української наукової літератури / М.Б. Сорока; Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського. — Київ: НБУВ, 2002. — 209 с.
38. Стрішенець, Н.В. Сучасна американська бібліотечно-інформаційна терміносистема : бібліотекознавчий аспект / Н.В. Стрішенець. — Київ : Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського, 2011. — 500 с.
39. Сукиасян, Э.Р. ББК : общая концепция... / Э.Р. Сукиасян // Библиография — 2005. — № 1. — С. 18-25
40. Сукиасян, Э.Р. Десятичная классификация Дьюи : теперь и на русском / Э. Сукиасян // Библиотека. — 2001. — № 9. — С. 11-12.
41. Сукиасян, Э.Р. Десятичная классификация М. Дьюи. Универсальная десятичная классификация / Э.Р. Сукиасян // Библиотека. — 2004. — № 8. — С. 43-45.
42. Сукиасян, Э.Р. Классификация Библиотеки Конгресса США / Э.Р. Сукиасян // Науч. и техн. б-ки. — 1998. — № 5. — С. 58-68.
43. Сучасний стан УДК в Україні [Електронний ресурс]. — Режим доступу : [http : // www.ukrbook.net](http://www.ukrbook.net). — Назва з екрана.
44. Універсальна десяткова класифікація (УДК) [Електронний ресурс] : електрон. вид. на CD ROM : зі змінами та доп. станом на 2006 р. / Кн. палата України. — Електрон. дані. — Київ : Кн. палата України. — 1 електрон. опт. диск (CD ROM). — Назва з етикетки диску.
45. Універсальна десяткова класифікація (УДК). Зміни та доповнення / Кн. палата України. — Київ, 2003. — 144 с.
46. Універсальна десяткова класифікація. Структура, правила ведення та індексування : (ГОСТ 7.90-2007, МОД) : ДСТУ 6096:2009. — Чинний від 2009.07.01. — Київ, 2009. — 21, [1] с. — (Національний стандарт України).
47. Устіннікова, О. Нові правила бібліографічного опису / О. Устіннікова, П. Сенько, Н. Регідайло // Вісн. Кн. палати. — 2007. — № 7. — С. 23-25.
48. Хромченко, Л.Г. Реферирование : учеб. пособие / Л.Г. Хромченко; Междунар. Славянск. ун-т, Ин-т стран Востока и Африки. — Харків; Симферополь, 2001. — 111 с.
49. Ястребов, В.В. Аудиовидеопродукция : описание и регистрация / В.В. Ястребов // Библиография. — 2003. — № 4. — С. 11-13.

ДОКУМЕНТНІ РЕСУРСИ БІБЛІОТЕК

Вступ. Документні ресурси як система

«Документні ресурси бібліотек» як навчальна дисципліна. Теоретичне та практичне значення курсу. Предмет, особливості курсу, його мета, завдання. Зміст та структура навчальної дисципліни. Взаємозв'язок з іншими дисциплінами. Форми аудиторних навчальних занять. Засоби та методи самостійної роботи студентів у процесі вивчення дисципліни. Критерії оцінювання знань студентів. Джерелознавча база вивчення курсу.

Сутність та значення документних ресурсів в умовах формування глобалізованого інформаційного суспільства. Аналіз основного понятійного апарату. Співвідношення понять документний ресурс та інформаційний ресурс. Документний потік, документний масив та документний фонд як складові документного ресурсу. Поняття документографічного та метадокumentoграфічного ресурсів. Межі застосування термінів документний, документальний, документаційний, документований, документарний.

Застосування системного підходу при вивченні документних ресурсів. Властивості та функції документних ресурсів. Принципи функціонування документних ресурсів. Фактори, що впливають на документні ресурси як систему.

Види документних ресурсів та документальних систем, що забезпечують їхнє функціонування.

Інтернет як симбіоз електронних документних ресурсів глобальної соціально-комунікаційної комп'ютерної мережі.

Законодавче забезпечення використання документних ресурсів в Україні.

Бібліотечний фонд як системний об'єкт. Склад документних ресурсів у бібліотечному фонді. Класифікація бібліотечних фондів

Сутнісні ознаки документних ресурсів бібліотек. Генезис та сутність поняття «бібліотечний фонд» (БФ). Значення БФ як складової інформаційних ресурсів суспільства.

Сутність системного підходу до БФ на мега-, макро-, мезо- та мікрорівнях. БФ як підсистема бібліотеки, його зв'язки з іншими підсистемами: контингентом користувачів, бібліотечним персоналом, матеріально-технічною базою.

БФ як самостійна система. Основні компоненти системи: елементи, зв'язки, структура, функції. Документ як фондоутворювальний елемент. Властивості БФ як системи: цілісність, множинність, відкритість, надійність, упорядкованість та ін.

Ознаки і параметри БФ як системи.

Внутрішні і зовнішні зв'язки БФ, їх вплив на його розвиток.

Ознаки структурування БФ за складом, функціональним призначенням та їх ієрархічні зв'язки. Самостійний фонд, його ознаки. Сукупний фонд бібліотеки як система окремих фондів.

Класифікація БФ за змістовними та формальними ознаками. Фактори, що впливають на організаційну структуру БФ.

Основний та підсобні фонди як елементи єдиного фонду бібліотеки. Особливості основного та підсобного фонду. Система підсобних фондів, умови та необхідність їх утворення.

Бібліотечний фонд України: еволюція та сучасний стан

Залежність розвитку бібліотечного фонду країни від суспільно-політичних та економічних факторів. Виникнення та еволюція бібліотечного фонду в Україні (XI-XVIII ст.). Кількісні та якісні зміни у фондах бібліотек України протягом XIX ст. Перші елементи диференціації фонду відповідно до типу бібліотеки.

БФ України у XX ст. Особливості розвитку фонду країни на початку XX ст. Історична обумовленість змін у фондах бібліотек протягом 1920-30-х рр., кількісні та якісні зміни. Основні напрями розвитку фондів у цей час. Бібліотечні фонди України за часів другої світової війни. Відродження бібліотечних фондів у другій половині 1940-х р. та у 1950-ті рр. Кількісні та якісні зміни у фондах бібліотек у 1960-80-ті рр. Вплив централізації бібліотечної

мережі масових бібліотек на типологічну структуру БФ держави. Упровадження системи депозитарного зберігання для фондів наукових бібліотек.

Основні тенденції розвитку фондів бібліотек незалежної України. Законодавча база структурування фондів вітчизняних бібліотек. Стан системи бібліотечних фондів країни на початку ХХІ ст. Типи і види бібліотечних фондів, ознаки, що їх обумовлюють.

Новітні тенденції в структуруванні та розвитку фондів бібліотек України у зв'язку з децентралізацією та ін.

Документні ресурси бібліотек у системі інформаційних фондів України

Документні ресурси фондів бібліотек як підсистема інформаційних фондів України.

Документні ресурси органів науково-технічної інформації. Історичні передумови виникнення, сутність та функції органів науково-технічної та економічної інформації. Державна система науково-технічної інформації. Видовий і типологічний склад документних ресурсів науково-технічної інформації. Специфіка формування документних ресурсів органів НТІ.

Специфіка складу та формування документних ресурсів архівних установ. Класифікація архівного документного ресурсу. Експертиза цінності архівних документів, критерії відбору. Етапи формування фондів архівних установ.

Документні ресурси музеїв: склад та формування. Сутнісні характеристики музеїв. Види документів, що зберігаються в музеях. Розмежування понять музейний фонд, музейний документний ресурс, музейна колекція, музейне зібрання. Структура фондів музею. Основний та обмінний фонди. Склад колекційного фонду. Унікальні й типові музейні предмети. Принципи формування музейних предметів.

Особливості електронних ресурсів. Класифікація електронних видань за типом носіїв, за технологією розповсюдження, за характером взаємодії з користувачем, за видами видань, за статусом, за наявністю друкованого еквіваленту. Електронні бази даних та порядок їхньої реєстрації в системі документно-інформаційних ресурсів. Електронна бібліотека як вид розподіленої документальної системи з єдиним інтерфейсом доступу. Переваги електронної бібліотеки.

Формування документних ресурсів бібліотек як технологічний цикл

Зміст поняття «формування бібліотечного фонду» (ФБФ). Мета і завдання ФБФ. Закон відповідності складу ДРБ завданням бібліотеки і потребам користувачів. Політика ФБФ як відбиття соціальної місії бібліотеки.

Місце ФБФ серед бібліотечних технологічних циклів. Структура циклу ФБФ. Послідовність та взаємодія процесів і операцій технологічного циклу ФБФ.

Залежність ФБФ від зовнішніх факторів: стан системи книговидання та книгорозповсюдження, інформаційні потреби суспільства та окремих верств населення, стан інформаційних технологій, фінансування ФБФ тощо. Взаємозумовленість потреб користувачів і ФБФ. Загальне, особисте та індивідуальне у потребах користувачів, їх вплив на ФБФ. Стан державного фінансування бібліотек, інші джерела фінансування.

Автоматизація процесів ФБФ.

Моделювання та комплектування бібліотечного фонду

Моделювання як процес розроблення моделі БФ. Типи моделей БФ. Описова модель бібліотечного фонду, її складові частини. Математична модель БФ. Бібліографічна модель фонду бібліотеки. Структурна модель, її складові частини та правила створення. Зведена модель БФ. Паспорт БФ.

Планування ФБФ як практична реалізація моделей. Види планів за строками дії. Перспективні плани, методика їх складання. Поточні плани: структура, методика складання.

Завдання комплектування, його роль у циклі «формування бібліотечного фонду». Відбір документів - основа комплектування. Сутність відбору, його види. Місце та сутність первинного відбору у технологічному процесі комплектування БФ.

Технологічні операції, що передують відбору: виявлення потоку документів; виявлення та відбір бібліографічних та інформаційних показників, які відтворюють необхідний потік документів; вивчення показників; аналіз попиту (задоволеного та незадоволеного) користувачів в бібліотеці. Етапи та операції первинного відбору. Оцінка виявлення документів, прийняття рішення. Замовлення документів як заключний етап первинного відбору, з'ясування каналів постачання, оформлення замовлення.

Розподіл поточних надходжень між окремими фондами бібліотек. Види комплектування, їх загальні риси, взаємозв'язки. Поточне комплектування як реалізація відбору: об'єкт, методи.

Попереднє замовлення — основний метод поточного комплектування. Бібліографічне забезпечення поточного комплектування. Ретроспективне комплектування: сутність, значення, об'єкт, бібліографічне забезпечення. Взаємодія бібліотек в комплектуванні БФ. Рівні взаємодії.

Координація комплектування БФ. Об'єкт та масштаби координації. Методика здійснення координації комплектування БФ. Координація в комплектуванні БФ. Централізація як форма взаємодії бібліотек у процесі комплектування БФ.

Система документопостачання бібліотек в умовах ринкової економіки

Сутність та складові системи документопостачання БФ. Співвідношення способів, джерел та форм документопостачання БФ. Класифікація джерел та способів документопостачання. Формування електронної складової системи документопостачання.

Книжкові магазини в системі постачання бібліотек документами. Особливості взаємодії бібліотек з державними та комерційними джерелами документопостачання. Обов'язковий примірник документів: поняття, функції, історія, сучасний стан, перспективи розвитку. Значення системи обов'язкового примірника документів для поповнення фондів наукових бібліотек. Напрями удосконалення нормативної бази функціонування обов'язкового примірника документів.

Передплата, документообмін, дар, копіювання як способи документопостачання БФ.

Організація та зберігання документних ресурсів в умовах бібліотеки

Приєм документів як перший етап процесу організації бібліотечного фонду: завдання, вимоги, технологія прийому.

Облік бібліотечного фонду: завдання, функції, вимоги до нього. Еволюція ідеї обліку бібліотечного фонду. Одиниці обліку.

Види обліку бібліотечного фонду. Сумарний (кількісний) облік: значення, форми, правила ведення документів сумарного обліку. Індивідуальний облік: значення, форми, правила ведення документів. Реєстраційний облік: призначення, правила ведення документів реєстраційного обліку. Особливості обліку електронного фонду бібліотеки.

Завдання, зміст, технологія початкової обробки документів бібліотечного фонду. Загальна характеристика технічної та семантичної обробки документів, що надходять до бібліотеки й вибувають із неї. Автоматизація прийому, обліку, обробки документів.

Завдання розміщення бібліотечного фонду. Вимоги до розміщення бібліотечного фонду. Вплив архітектурно-планувальних рішень бібліотечної будівлі, рівня механізації та автоматизації бібліотечних процесів, технологічних потоків на розміщення фонду.

Способи розміщення: горизонтальне, вертикальне (баштове), змішане (горизонтально-вертикальне), їх варіанти. Вимоги до будівель бібліотечних фондосховищ.

Значення, завдання та вимоги до розстановки БФ. Класифікація та основні види розстановок, їх загальна характеристика. Семантичні (змістовні) розстановки: систематична, тематична, предметна розстановки, їх характеристика, особливості використання у бібліотеках. Розстановки формального типу (алфавітна, хронологічна, географічна, мовна, форматна, нумераційна), особливості їх використання у бібліотеках.

Розстановка документів в умовах відкритого доступу користувачів до бібліотечного фонду.

Сучасні тенденції розстановки бібліотечного фонду. Механізація та автоматизація процесів розстановки.

Понятійний апарат предметної сфери «зберігання БФ», співвідношення базових понять. Роль і значення зберігання бібліотечного фонду. Міжнародна та національна концепції зберігання бібліотечного фонду.

Основні аспекти розробки проблеми зберігання бібліотечного фонду. Фактори, що впливають на зберігання бібліотечного фонду: соціальні, фізико-хімічні, біологічні. Режими зберігання БФ: температурно-вологісний, світловий, санітарний.

Пожежна безпека бібліотечного фонду. Вимоги до охоронної сигналізації.

Соціальний захист фонду.

Перевірка фонду як умова його зберігання. Значення, завдання і періодичність перевірки. Методи перевірки бібліотечного фонду

Документні ресурси бібліотек як об'єкт управління

Значення управління БФ (УБФ), його структура та функції. Сутність системного підходу до БФ як об'єкта управління. Принципи та методи УБФ. Об'єкт та суб'єкт УБФ. Сутність інформаційного підходу до БФ як об'єкта управління.

Організація управління ФБФ. Нормування праці комплектатора БФ. Планування та звітність щодо ФБФ. Облік, аналіз та оцінка результатів та якості ФБФ.

Структура та технологія управління формуванням документних ресурсів бібліотек

Відділ комплектування (комплектування та обробки), його функції та організація праці. Нормативна документація відділу. Розподіл обов'язків співробітників. Робочий апарат комплектатора. Підсобний фонд, система довідкових картотек, поточний архів.

Відділ фондозберігання: функції та організація праці. Нормативна документація відділу. Розподіл обов'язків співробітників. Робочий апарат фондосховища. Автоматизація технологічних процесів у фондосховищі.

Автоматизація технологічних процесів у відділах комплектування та фондозберігання.

Управління якістю формування документних ресурсів бібліотеки. види та технології вивчення бібліотечного фонду

Менеджмент бібліотечних фондів як теорія управління якістю ФБФ. Макро- та мікрорівні економічних та правових відносин у галузі ФБФ. Критерії та показники ефективності та якості ФБФ. Інформаційне забезпечення УБФ.

Маркетингові дослідження в УБФ. Види та технології вивчення бібліотечного фонду. Вторинний відбір: сутність та технологія реалізації.

Організація та методи вивчення фонду в бібліотеці.

Загальнонаукові методи, які використовуються для вивчення бібліотечного фонду. Анкетування читачів, експертні оцінки та ін. Спеціальні методи вивчення бібліотечного фонду. Повсякденне вивчення фонду: завдання, методика. Методи кількісного аналізу. Статистичний метод як важливий метод кількісної оцінки фонду. Абсолютні цифри та відносні показники, що використовуються при статистичному аналізі, методика їх застосування.

Якісні методи аналізу фонду: бібліографічний, аналітичний, контент-аналіз. Методика їх застосування при вивченні фонду.

Виключення документів із бібліотечного фонду як заключний етап ФБФ. Вимоги, критерії і порядок відбору документів з метою вилучення з БФ. Інструктивно-нормативне забезпечення процесу виключення. Наслідки вилучення: передача на депозитарне зберігання, у обмінні фонди, продаж населенню, передача в утиль та ін.

Стратегічне планування процесів ФБФ. Основні та додаткові джерела фінансування ФБФ. Бюджетні та позабюджетні джерела фінансування поповнення БФ. Інноваційна діяльність бібліотек в галузі управління ФБФ.

Формування позитивного іміджу бібліотеки у партнерів - джерел документопостачання, ефективні PR-стратегії у фондовому менеджменті. Вимоги до керівництва та персоналу відділу комплектування БФ. Делегування повноважень, кадрова політика. Підвищення кваліфікації персоналу відділу комплектування.

Формування документних ресурсів публічних, національних, наукових, галузевих і виробничих бібліотек

Загальне і специфічне в технології формування фондів документних ресурсів різних видів бібліотек. Залежність технології ФБФ від типологічних функцій бібліотек, місії бібліотек та інформаційних потреб користувачів. Пріоритети у формуванні фондів ДР національних бібліотек.

Склад фондів універсальних бібліотек. Цільове призначення, галузева та типологічна структура фонду публічної бібліотеки для дорослих. Особливості тематико-типологічного складу фондів дитячих та шкільних бібліотек.

Фонди універсальних наукових бібліотек (УНБ): цільове призначення та структура. Спеціалізовані фонди УНБ: краєзнавчі, українознавчі, технічної документації, правової інформації та ін.

Склад фондів спеціальних бібліотек: цільове призначення, галузевий та типологічний склад. Особливості фондів академічних, науково-технічних бібліотек, бібліотек вищих навчальних закладів тощо. Фонди особистих бібліотек.

Формування окремих видів документів у фондах бібліотек

Фонд документних ресурсів бібліотеки як система підфондів. Структура галузевих підфондів бібліотеки.

Особливості формування підфондів соціально-економічних, природничо-наукових, медичних, технічних і сільськогосподарських документів, художньої літератури та літератури з літературознавства й мистецтва та ін. Підфонд періодичних видань (журнали, газети) у бібліотеці.

Підфонди аудіовізуальних матеріалів та кінофонофотоментів, нотних видань, особливості їх обліку, технічної обробки та зберігання.

Підфонд картографічних та видань образотворчого мистецтва, особливості інформаційного супроводу комплектування, обліку та розстановки.

Патентні, нормативно-технічні документи та література, промислові каталоги у БФ.

Особливості формування підфондів малотиражних інформаційних матеріалів, неопублікованих документів.

Підфонд зарубіжних документів: структура, критерії відбору, особливості закупівлі, обліку, технічної обробки, розстановки і зберігання.

Довідково-бібліографічні фонди бібліотеки: мета формування, склад, особливості обліку та розстановки.

Корпоративна взаємодія бібліотек у роботі з документними ресурсами

Кооперування як принцип співвідношення дій у формуванні документних ресурсів бібліотек. Спільна бібліографічна, масова, методична робота, обмін досвідом по формуванню фонду документних ресурсів бібліотек.

Кооперування діяльності бібліотек щодо усунення дублювання, раціонального використання коштів, уніфікації процесів організації фондів, упорядкування складу фондів та інше.

Кооперування бібліотек на міжнародному рівні. Використання досвіду міжнародних координаційних систем (Скандіан – план, систем координації комплектування наукових бібліотек у США, Німеччині, Англії, Росії).

Принципи і методи кооперованого формування бібліотечного фонду (територіальний, галузевий, територіально-галузевий, територіально-мовний). Кооперування однотипних бібліотек.

Єдиний довідково-бібліографічний апарат (ДБА) як складова частина регіональної або галузевої системи бібліотечного фонду. Варіанти координованих систем бібліотечних фондів. Координація діяльності централізованих бібліотечних систем.

Сутність і завдання депозитарного зберігання БФ. Досвід депозитарного зберігання за кордоном. Система депозитарного зберігання в Україні, її характерні риси. Порядок передавання документів на депозитарне зберігання. Організація депозитарного фонду в бібліотеці-депозитарії, особливості його використання.

Сутність, завдання та технологія організації обмінного фонду. Система вітчизняного документообміну в Україні. Порядок відбору і передавання документів в обмінні фонди. Організація обмінного фонду та його перерозподіл у бібліотеках.

Процес інтеграції бібліотек на міжнародному рівні з застосуванням Інтернет.

Основи електронного бібліотечного фондознавства. Цифрові бібліотеки як бази електронних ресурсів

Інституціоналізація електронного бібліотечного фондознавства в умовах глобального електронного середовища. Об'єкт, предмет та структура.

Теоретико-методологічні засади розвитку електронного бібліотечного фондознавства. Теорія електронного документа як системо - утворювального елемента фонду електронної бібліотеки. Класифікація електронного документа, особливості його життєвого циклу. Мета, завдання, функції, принципи формування електронного БФ.

Критерії відбору електронних документів. Джерела та способи документопостачання фонду електронної бібліотеки. Особливості технологічного циклу комплектування та організації бібліотечного фонду онлайнових та офлайнових електронних документів. Основні способи та методи захисту електронного фонду.

Нормативні, юридичні, правові, економічні, етичні аспекти формування, зберігання та використання електронних документів в умовах бібліотеки. Проблеми депозитарного зберігання обов'язкового примірника електронних документів. Порівняльний аналіз різних форм організації електронних фондів.

Маніфест ІФЛА про створення цифрової бібліотеки як бази електронних ресурсів для користувачів.

Міжнародні та національні цифрові бібліотеки: стандарти й технологічні вимоги.

Рекомендований перелік літератури

1. Васильченко, М.П. Бібліотечні фонди [Текст]: навч. посібн. / Васильченко М.П., Кушнарєнко Н.М., Мільман В.А. — Харків: Основа, 2003. — 150 с.
2. Долбенко, Т.О. Документні ресурси бібліотек [Текст]: навч. посібн. для студ. ВНЗ / Т.О. Долбенко, Ю.І. Горбань .- Київ: Ліра - К., 2016 .- 346 с.
3. Долбенко, Т.О. Зберігання документів у бібліотеках [Текст]: навч. посібн. для студ. ВНЗ / Т.О. Долбенко, Ю.І. Горбань .- Київ: Ліра - К., 2015.-288с.
4. Дригайло, В. Г. Основы научной организации труда в библиотеке [Текст]: учеб.-метод. пособие / В. Г. Дрыгайло, Е. В. Башун, В. Н. Волынец. — 2-е изд., перераб. и доп. — Москва: Либерия-Бибинформ, 2010. — 424 с.
5. Земсков, А.И. Электронные библиотеки [Текст]: учеб. для студ. высш. учеб. заведений / Земсков А. И., Шрайберг Я.Л.- Москва: Либерия, 2013. — 352 с.
6. Мільман, В.А. Бібліотечний фонд України [Текст]: історія та сучасний стан: лекція / В. А. Мільман; ХДАК . — Харків, 1995. — 27 с.
7. Орлов, П. І. Інформація та інформатизація [Текст]: нормативно-правове забезпечення: наук.-практ. посіб. / П. І. Орлов. — 2-е вид., доп. й перероб. — Харків, 2009.—724 с.
8. Петрова, Т.А. Библиотечный фонд [Текст]: учеб.-метод. пособ. /Т. А. Петрова .- Москва: Либерия-Бибинформ, 2007 .- 192 с.
9. Соляник, А.А. Документні потоки й масиви [Текст]: навч. посіб. / А. А. Соляник . — Харків: ХДАК, 2010 . — 111 с.
10. Столяров, Ю. Н. Документный ресурс [Текст]: учеб. пособие . — Москва, 2013. — 223 с.

11. Столяров, Ю.Н. Библиотечный фонд [Текст]: учебник / Ю. Н. Столяров.—Москва, 1991.—271с.
12. Столяров, Ю.Н. Защита библиотечного фонда [Текст]: учеб. пособие / Ю.Н. Столяров.— Москва: ГРАНД-ФАИР, 2006. — 504 с.

БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО

Вступ. Джерельна база та історіографія курсу

Головні завдання навчального курсу. Історичний розвиток терміну «бібліотекознавство». Структура курсу: основи теорії бібліотекознавства; бібліотека як соціальний інститут; теоретичні засади організації і функціонування бібліотек; сучасні тенденції розвитку бібліотекознавства. Основний понятійний апарат бібліотекознавства: бібліотека, бібліотечна справа, бібліотекар; інформація, інформаційні потреби, інформаційна система, інформаційні центри; бібліотека віртуальна, електронна, цифрова; гібридна бібліотека. Бібліотекознавство – загальне, спеціальне, специфіковане, порівняльне, електронне. Читач бібліотеки, користувач, абонент. Медіатека, документотека. Документ як основа інформації та бібліотеки.

Періодизація українського бібліотекознавства: онтологічний (XXIV ст. до н.е. – XVI ст.), гносеологічний (XVII – XVIII ст.) та методологічний аспекти (XIX – XX ст.).

Витоки та процес становлення бібліотекознавства як науки

Українське бібліотекознавство XIX – початку XX ст. (основні концепції Яркоського, Срізневського, К. Рубинського, Н. Фрідьєвої, Д. Балики, С. Сірополка, Л. Биковського, І. Огієнка).

Формування російської бібліотекознавчої думки (концепції В. Собољшикова, І. Крилова, О. Герцена, М. Рубакіна, Григорьєва, К. Дерунова, П. Богданова, О. Покровського, А. Калітовського).

Становлення бібліотекознавчої думки в зарубіжних країнах (концепції М. Шреттінгера, А. Паніці, М. Дьюї, Д. Джонсона, І. Кеттера, Ф. Мількау, У Бішопа, Г. Блісса, А. Грезеля, Ф. Еберта, Ш. Ранганатана).

Розвиток українського та зарубіжного бібліотекознавства у 50–90 рр. XX ст.

Сутність і функції сучасного бібліотекознавства

Еволюція поглядів бібліотекознавців на структурування об'єкта бібліотекознавства.

Бібліотечна діяльність як об'єкт бібліотекознавства. Книга-бібліотека-читач як системний об'єкт бібліотекознавства. «Бібліотека, її теоретичне відтворення у всіх зв'язках» як предмет бібліотекознавства (Ю. Столяров).

«Певні стосунки і зв'язки елементів системного об'єкту бібліотекознавства поміж собою, а також системи в цілому із зовнішнім середовищем» як об'єкт і предмет бібліотекознавства (А. Ванєєв). Електронний документ як об'єкт бібліотечної справи.

Структура бібліотекознавства: теорія, історія, організація, управління, методика. Бібліотекознавство загальне, спеціальне і специфіковане. Порівняльне (компаративне) бібліотекознавство як самостійна дисципліна бібліотекознавчого знання. Бібліотекознавство загальне і спеціальне. Електронне бібліотекознавство.

Структура бібліотекознавства як навчальної дисципліни: загальне бібліотекознавство; історія бібліотечної справи; бібліотечна психологія; бібліотечна статистика; бібліотечна економіка; бібліотечна професіологія; бібліотечне читачезнавство; бібліотечне фондознавство; аналітико-синтетична обробка документів в бібліотеці; бібліотечні каталоги; бібліотечний менеджмент, бібліотечний маркетинг.

Загальна характеристика статусу бібліотекознавства в системі наукового знання. Бібліотекознавство як суспільна наука. Міждисциплінарність бібліотекознавства. Бібліотекознавство і дисципліни бібліотечно-бібліографічного та інформаційного циклу. Зв'язок бібліотекознавства з бібліографознавством, книгознавством, інформатикою.

Бібліотекознавство і загальнонаукові дисципліни: культурологія, соціологія, економічні науки, математика, педагогіка, психологія. Зв'язок бібліотекознавства з документознавством, архівознавством та пам'яткознавством, дисциплінами інформаційного циклу.

Організація і проведення бібліотекознавчих досліджень

Класифікація бібліотекознавчих досліджень; фундаментальні, прикладні розробки.

Визначення актуальності теми дослідження. Розробка програми бібліотекознавчого дослідження: концепція дослідження, об'єкт, його мета, завдання, методи збирання й аналізу емпіричних даних, логічна послідовність операцій, гіпотеза.

Диференціація методів бібліотекознавчих досліджень. Основна і додаткова класифікації методів збирання інформації в бібліотекознавчих дослідженнях.

Методи вивчення документів: контент-аналіз, наукове вивчення документів, експеримент. Методи опитування: анкетування, інтерв'ювання. Методи експертних оцінок у прогнозуванні розвитку бібліотечних об'єктів. Комплексне використання методів збирання матеріалу. Узагальнення і аналіз матеріалів бібліотекознавчих досліджень. Засоби обробки формалізованих даних. Використання електронно-обчислювальної техніки для обробки одержаного матеріалу. Використання математико-статистичних методів обробки інформації. Аналіз й узагальнення результатів досліджень. Впровадження результатів наукових досліджень в практичну діяльність бібліотек. Етап попереднього впровадження, фронтальне впровадження. Поширення результатів дослідження серед бібліотекарів і бібліотекознавців. Використання результатів наукових досліджень в управлінні бібліотекою.

Соціальні функції бібліотеки

Еволюція поглядів бібліотекознавців на соціальне призначення бібліотеки (Л. Хавкіна, С. Сірополко, І. Фрумін, О. Чубар'ян, К. Абрамов, Ю. Столяров, К. Селіверстова, В. Скворцов, А. Хропач, М. Васильченко, М. Слободяник). Основний зміст понять «функції бібліотеки», «соціальні функції бібліотеки». Сутнісні (родові) функції бібліотеки (інформаційна, кумулятивна, комунікативна, меморіальна).

Характеристика похідних функцій бібліотеки – культурно-просвітницької, освітньої, виховної, виробничої, соціалізуючої, соціокультурної, ідеологічної, рекреаційної, гедоністичної. Технологічні функції (моделювання, комплектування, обліку, аналітико-синтетичної обробки документів, зберігання, доставки документних ресурсів, обслуговування користувачів, управлінська). Взаємодія соціальних функцій бібліотеки, їх диференціація та інтеграція.

Класифікація і типологізація бібліотек

Еволюція поглядів бібліотекознавців на проблеми класифікації і типологізації бібліотек (П. Отле, Л. Вутерстер, М. Фрумін, О. Чубар'ян, С. Сірополко, Н. Фрідьева, Ю. Меженко, С. Постернак, М. Карташов, Ю. Столяров, Е. Сукіасян, О. Соколов, Л. Амлинський, А. Хропач, К. Селіверстова, Т. Белобратова).

Сутність класифікації. Класична або ієрархічна класифікація бібліотек та її рівні – рід, різновид роду, вид, підвид, різновид підвиду й індивід. Фасетна класифікація бібліотек. Ієрархічний і фасетний елементи комбінативної класифікації. Класифікація бібліотек за соціальним призначенням. Класифікація універсальних бібліотек. Класифікація спеціальних бібліотек. Класифікація громадських бібліотек.

Основи типологізації бібліотек. Типологічні особливості національних бібліотек: збирання з виключною повнотою національного фонду, зберігання, надання в користування інформаційних ресурсів, утворення музеїв книги, міжнародне бібліотечно-бібліографічне співробітництво тощо.

Типологічні ознаки універсальних бібліотек – універсальний документний фонд, задоволення загальних інформаційних потреб всіх категорій користувачів. Загальнодоступні спеціальні бібліотеки як тип – спеціалізований фонд, задоволення спеціальних інформаційних потреб.

Домашні бібліотеки як тип, їх види і функції. Взаємодія домашніх і публічних бібліотек. Приватні зібрання в бібліотеках.

Інтернет та утворення електронних, цифрових, гібридних бібліотек.

Бібліотека в соціально-комунікативній структурі суспільства

Вплив факторів зовнішнього оточення на розвиток бібліотеки. Умови ефективної взаємодії бібліотеки і суспільства. Вплив політики на соціальне призначення бібліотеки. Економіка як фактор зовнішнього впливу на бібліотеку. Роль бібліотеки у здобутті освіти та вихованні. Зв'язок бібліотеки з наукою. Місце бібліотеки в системі засобів масової комунікації. Бібліотека в системі інформаційних комунікацій. Роль держави у розвитку бібліотек. Основні компоненти бібліотеки як соціального інституту (бібліотека; бібліотечна наука: практика, освіта, наука, законодавство, стандарти тощо). Інтернаціоналізація бібліотечної сфери. Бібліотека як виробничий комплекс.

Бібліотечна освіта і бібліотечні кадри

Основні принципи і стратегічні цілі бібліотечної освіти в контексті загальнодержавної освітньої програми України. Фундаментальність бібліотечної освіти.

Міжнародні стандарти підготовки бібліотечних фахівців. Стандарти бібліотечної освіти України. Освітньо-кваліфікаційна характеристика. Освітньо-кваліфікаційна програма.

Еволюція спеціальності «Бібліотекар-бібліограф». Загальна характеристика навчальних планів, що забезпечують зміст бібліотечної освіти. Мережа середніх та вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку фахівців бібліотечної справи. Підготовка науково-педагогічних кадрів в галузі бібліотекознавства. Підготовка бібліотечних фахівців для роботи в умовах автоматизованих бібліотечно-інформаційних технологій: технологізація бібліотечно-інформаційної освіти. Стандартизація, технологічне проектування навчального процесу. Роль самоосвіти у системі безперервної бібліотечно-інформаційної освіти.

«Кодекс етики бібліотекаря», розроблений Українською бібліотечною асоціацією. Професійна, демографічна та функціональна структура бібліотечних кадрів в Україні.

Бібліотечна професіологія: зміст, завдання, основні напрями дослідження.

Бібліотечна професіологія: зміст, завдання, основні напрями дослідження.

Бібліотечна система України

Основи організації та функціонування бібліотечної системи України. Види бібліотек як складові бібліотечної системи.

Національна бібліотека України імені В. Вернадського, Національна парламентська бібліотека України, Національна бібліотека України для дітей, Національна наукова медична бібліотека, Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника НАН України, Одеська національна наукова бібліотека ім. Горького, Національна історична бібліотека України.

Мережа бібліотек Міністерства культури і туризму: технологічні ознаки, завдання і функції. Мережа бібліотек Національної академії наук України. Мережа науково-технічних бібліотек. Мережа сільськогосподарських бібліотек. Мережа медичних бібліотек. Мережа бібліотек навчальних закладів.

Бібліотечні мережі Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України, інших міністерств і відомств. Бібліотеки акціонерних товариств, комерційних фірм, банків. Бібліотеки громадських об'єднань та організацій, кооперативів і партій. Приватні бібліотеки.

Процеси інтеграції і взаємодії бібліотек України з підприємствами, установами та організаціями. Основні напрями розвитку єдиної системи бібліотек.

Управління бібліотечною справою

Система управління бібліотечною справою. Характеристика суб'єктів і об'єктів управління бібліотечною справою. Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» та проблеми управління галуззю. Загальнодержавні органи управління бібліотечною справою.

Законодавчі, виконавчі та громадсько-державні органи управління. Роль конгресів, з'їздів, бібліотечних рад в управлінні бібліотечною справою.

Завдання і функції Міністерства культури і туризму України в галузі керівництва і координації роботи бібліотек. Регіональні органи управління бібліотечною справою. Обласні управління культури, міські, районні відділи культури Рад народних депутатів.

Функції відомчих органів управління бібліотечною справою. Органи керівництва мережею бібліотек НАН України, науково-технічних, сільськогосподарських бібліотек, бібліотек навчальних закладів, громадських організацій, спілок, товариств тощо.

Критерії ефективності управління бібліотечною справою.

Перспективи удосконалення керівництва бібліотечною справою України.

Міжнародне співробітництво в галузі бібліотечної справи

Основні напрями бібліотечно-бібліографічної діяльності Міжнародної Федерації бібліотечних асоціацій, ЮНЕСКО, бібліотечних асоціацій зарубіжних країн.

Форми міжнародного співробітництва бібліотек (міжнародний книгообмін, міжнародні наукові конференції, висновки, наукові дослідження, тренінги, обмін досвідом тощо).

Співробітництво бібліотечно-інформаційних працівників та міжнародні програми.

Розвиток українського бібліотекознавства на сучасному етапі

Характеристика основних центрів бібліотекознавчих досліджень в Україні: Національна бібліотека України ім. В. Вернадського, Київський національний університет культури і мистецтв, Харківська державна академія культури і мистецтв.

Роль бібліотекознавчої періодики у розвитку наукової думки.

Основні напрями бібліотекознавчих досліджень – теоретико-методологічні засади бібліотекознавства, історія бібліотечної справи, бібліотечне фондознавство, бібліотечне читачезнавство, бібліотекознавчі засади інформації, формування мережі електронних бібліотек, інформатизація бібліотек, організація та управління бібліотекою, управління бібліотечною справою, бібліотечна технологія, бібліотечний менеджменту і маркетинг, бібліотечне краєзнавство, бібліотечна професіологія, бібліотечно-бібліографічне обслуговування дітей.

Перспективи розвитку українського бібліотекознавства.

Основні напрями сучасної зарубіжної бібліотекознавчої думки

Основні зарубіжні центри та бібліотекознавчі: ради з бібліотечних та інформаційних ресурсів, Інститут Фоксона.

Діяльність громадських бібліотечних організацій при яких створені Комітети з наукової роботи. Характеристика Національної програми бібліотекознавчих досліджень (США). Дослідницька діяльність бібліотеки вищих навчальних закладів, бібліотечних шкіл, товариств друзів бібліотеки, публічних бібліотек.

Види досліджень: теоретичні (розвиток бібліотечної та інформаційної науки) та прикладні (практичні інтереси бібліотек та інформаційних центрів).

Класифікація прикладних досліджень: пілотажні, дескриптивні (описові), аналітичні.

Основна проблематика бібліотекознавчих досліджень: менеджмент у бібліотеках, інформаційних мережах і системах; стандартизація в бібліотечній справі; мікро форми в бібліотеках і забезпечення їх зберігання; обслуговування читачів з обмеженими фізичними можливостями; матеріально-технічне забезпечення бібліотек; поведінка читачів в публічних бібліотеках; розробка методів бібліотерапії; історія окремих бібліотек; стратегічне планування в бібліотеці. Проблеми інтеграції в бібліотекознавстві.

Рекомендований перелік літератури

1. Бачинська Н.А. Бібліотекознавство : Довідник для вищих навчальних закладів. Спеціальність: 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». / Надія Анатоліївна

- Бачинська, Галина Володимирівна Салата. – Київ: «Медінформ», 2016. – 228 с. ISBN 978-966-409-174-6
2. Бачинська Н.А. Бібліотекознавство: Посібник для вищих навчальних закладів. Спеціальність: 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». / Надія Анатоліївна Бачинська, Галина Володимирівна Салата. – Київ: «Медінформ», 2016. – 242 с. ISBN 978-966-4
 3. Бачинська Н.А. Бібліотечно-інформаційна освіта: термінологічний підхід / Надія Анатоліївна Бачинська // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2016. – Вип.44 – С. 162-170.
 4. Библиотечная энциклопедия. – М., Издат. «ПашковДом», – 2007. – 1299 с.
 5. Ванеев А. Н. Развитие библиотечной мысли России (XI – нач. XX вв.) / А. Н. Ванеев. – М., 2003. – 304 с.
 6. Гусева Е. Н. Типология библиотек / Е. Н. Гусева. – М., 2007. – 151 с.
 7. Гусева Е. Н. Психология библиотек: научно-методическое пособие / Е. Н. Гусева. М.: Либерея – Бибинформ, 2007. – 152 с.
 8. Давидова І. О. Бібліотечне виробництво в інформаційному суспільстві / І. О. Давидова. – Х., 2005. – 295 с.
 9. Дубровіна Л. А. Бібліотечна справа в Україні в ХХ ст. / Л. А. Дубровіна, О. С. Онищенко. – К, 2009. – 530 с.
 10. Земсков А. И. Электронное библиотековедение / А. И. Земков, Я. Л. Шрайберг. – М., 2004. – 185 с.
 11. Земсков А. И. Электронные библиотеки: учебн. для вузов / А. И. Земков, Я. Л. Шрайберг. – М., 2003. – 351 с.
 12. Карташов Н. С. Сравнительное библиотековедение / Н. С. Карташов. – М. – 2000. – 334 с.
 13. Кишишин А. Г. Древнее святилище «Каменная Могила». Опыт дешифровки протошумерского архива XII – III т. до н.э. / А. Г. Кишишин. – К., Арата, 2001. Т. 1. – 872 с.
 14. Ківшар Т. І. Культурно-просвітницька та наукова діяльність Степана Сірополка у 1921–1924 рр. / Перші книгознавчі читання / Т. І. Ківшар // Збірник наукових праць – К., 1997. – С. 123–134.
 15. Ківшар Т. І. Просвітницька спадщина Софії Русової // Праці Центру пам'яткознавства.: вип. 2 / Т. І. Ківшар. – К., 1993. – С. 178–187.
 16. Ківшар Т. І. Бібліотекознавча діяльність С. Сірополка у 1908–1917 роках / Т. І. Ківшар // Збірник наукових праць «Українська біографістика інституту біографічних досліджень НБУВ. – К. 2010. – Вип. 7. – с. 193–249.
 17. Кушнарєнко Н. М. Концептуальні засади підготовки наукових кадрів у галузі книгознавства, бібліотекознавства та бібліографознавства в Україні / Н. М. Кушнарєнко // Вісн. Харк. держ. акад. культури: зб. наук. праць. – Вип. 9. – Х., 2002. – С. 85–90.
 18. Кушнарєнко Н. М. Методичні засади книгознавчих, бібліотекознавчих і бібліографічних досліджень / Н. М. Кушнарєнко // Вісн. Харк. держ. акад. культури: зб. наук. праць. – Х., 2004. – Вип. 15. – С. 84–95.
 19. Майстрович Т. В. Электронный документ как объект библиотечного дела / Т. В. Майстрович. – М., ПашковДом, 2004.
 20. Михайлов Б. Петроглифы Каменной Могилы / Б. Михайлов. – М., 1999. – 225 с.
 21. Мотульський Р. С. Библиотека как социальный институт / Р. С. Мотульський. – Минск, 2002. – 374 с.
 22. Мотульський Р. С. Общее библиотековедение: учеб. пособ. для вузов / Р. С. Мотульський. – М., 2004. – 221 с.
 23. Отле П. Труды по библиотековедению / П. Отле. – М., 2003. – 232 с.
 24. Про внесення змін до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» // Законодавство – бібліотекам України. Вип. 1., Ч. 2. – К., 2001. – С. 4–16.
 25. Про невідкладні заходи щодо розвитку бібліотек в Україні: Указ Президента України: № 490/200 від 22 квітня 2000 р. // Офіційний вісник України. – 2000. – № 13. – С. 59–60.

26. Публічні бібліотеки як місце доступу громадян до інформаційних технологій та Інтернету: Матеріали дослідження / Українська бібліотечна асоціація; В. С. Пашкова, І. Ю. Шевченко, Я. О. Хімч. – К.: Міленіум, 2008. – 122 с.
27. Российское библиотековедение: XX век. Направления развития, проблемы и итоги. – М., 2003. – 427 с.
28. Сірополко С. Історія освіти в Україні / С. Сірополко. – К.: Наукова думка, 2001. – 911 с.
29. Соляник А. А. Система документопостачання бібліотечних фондів: закономірності розвитку / А. А. Соляник. – Х., 2005. – 227 с.
30. Столяров Ю. Н. Библиотековедение: избранное. 1960 – 2000 годы / Ю. Н. Столяров. – М., 2001. – 554 с.
31. Тюлина Н. И. Национальная библиотека: опыт типологического анализа / Н. И. Тюлина. – М.: Книжная палата, 1988. – 184 с.
32. Українська бібліотечна асоціація: документи і матеріали: 2001–2009 рр. / Українська бібліотечна асоціація; уклад.: В. С. Пашкова, Т. В. Добко, В. Г. Дригайло. – 5-те вид., допов. і перероб. – К.: Самміт – Книга, 2010. – 144 с.
33. Чачко А. С. Библиотековедение в человеческом измерении / А. С. Чачко. – К., 2000. – 168 с.
34. Чачко А. С. Развивающаяся библиотека в информационном обществе / А. С. Чачко. – М., 2002. – 106 с.
35. Шавыркіна Н. А. Личная библиотека. Культурно-исторический анализ / Н. А. Шавыркіна. – М., 2000. – 200 с.
36. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – К., 2002. – 295 с.

КНИГОЗНАВСТВО

Історія книги як книгознавча наука

Дуалістичний характер історії книги. Її місце і зв'язки з іншими загальнонауковими, історичними та книгознавчими дисциплінами: Місце історії книги в процесі історичного пізнання. Історіографія та джерелознавство історії книги.

Основні етапи розвитку письма

Письмо як засіб вираження й закріплення думки і мови, їх взаємозв'язок. Функції письма. Передумови виникнення письма. Головні недоліки первинних типів письма.

Поняття та характеристика піктографії та ідеографії. Системи логографічної писемності. Давньоєгипетська ієрогліфічна писемність

Найдавніші зразки піктографічної та ідеографічної писемності на території Європи часів Трипільської культури.

Поняття про складове письмо. Писемність Мінойської культури з о. Крит. Фестський диск.

Виникнення фонетичного письма та розвиток алфавітів. Фінікійський алфавіт. Розповсюдження фонетичних алфавітів у Європі та Азії. Запозичення фонетичного алфавіту греками. Грецький та латинський алфавіт.

Еволюція матеріалів і форм книги

Матеріали для письма та форми книги в давнину. Глина як основний матеріал для книг у народів Міжріччя: у шумерів, в Ассіро-Вавілонії. Клинописне письмо. Месопотамські клинописи.

Поняття про найдавнішу форму книги – сувій. Характеристика папірусу. Найвідоміші папірусні раритети. Виготовлення та розповсюдження пергамену. Поява книги-кодексу.

Книга періоду античності

Роль книги в античному суспільстві. Характерні риси книги античності.

Традиційні форми розповсюдження літературних і наукових текстів в античних державах.

Виникнення стенографії у Давній Греції. Давньогрецькі книгозбірні. Найдавніші грецькі книжкові пам'ятки. Розповсюдження книг у Греції.

Створення книг у давньому Римі.

Середньовічна рукописна книга

Вплив християнської церкви на розвиток книги. Основні форми прояву духовної цензури. Індекси-Списки заборонених книг. Католицький характер книги раннього середньовіччя. Західноєвропейська рукописна книга. Створення і розповсюдження книг в університетах. Поява товарних відносин у книжковій справі.

Найвідоміші скрипторії середньовіччя. Основні матеріали для письма. Поняття про палімпсести. Типи середньовічного письма Манускрипти. Внутрішня структура та характеристика латинських манускриптів. Основні методи оформлення середньовічної книги. Готичний стиль. Тематика і типи книг доби середньовіччя. Мистецтво західноєвропейської мініатюри.

Найбільш відомі манускрипти середньовіччя: Олександрійський кодекс; Ватиканський кодекс; Баллімотська книга; Келльська книга; Рукопис Войнича.

Основні матеріали для виготовлення книг у Візантії. Найдавніші паперові пам'ятки Візантії.

Вплив античних традицій на мистецтво оформлення візантійської книги. Характерні риси оформлення візантійської рукописної книги у VI столітті. Вплив східного мистецтва на оформлення книги Візантії у VI столітті. Особливості оздоблення тексту візантійської книги.

Внутрішня структура візантійської книги у IX-X столітті, поняття про: схолії, харта-бамбікіно, харта-папірі, квартеніон, бініон, терніон, сеніон, сигнатуру, фронтисписи та репрезентанти. Мистецтво художнього оформлення книги: застосування мозаїки, рослинного та геометричного орнаменту. Найпопулярніші структурно-декоративні елементи у оздобленні візантійської книги. Мініатюра візантійської рукописної книги. Типи і жанри візантійських книг.

Слов'янська писемність та східнослов'янські рукописи

Документальні свідчення існування найдавнішої писемності на території східних слов'ян. Сказання Храбра «О письменах». Літописи Київської Русі дохристиянського періоду. Писемність і книга у південних і західних слов'ян. Вплив візантійської та болгарської книжкової традиції на розвиток книги в Київській Русі. Наукові дослідження щодо існування протокирилиці. Твір «Життя Костянтина». Вплив християнства на поширення слов'янської писемності

Кирило і Мефодій, їх роль у розвитку слов'янської писемності. Характеристика кирилиці та глаголиці, ареал їх розповсюдження.

Розвиток графіки кирилических шрифтів: устав, півустав, в'язь, скоропис. Еволюція орнаментально-декоративного оздоблення: орнамент візантійського стилю, орнамент тератологічного стилю, орнамент балканського стилю, орнамент ново візантійського стилю, орнамент розвиненого рослинного стилю.

Система побудови книжкових блоків і оправ східнослов'янських рукописів.

Основні характерні риси стильових ознак вітчизняних рукописів.

Характеристика оздоблення найвизначніших східнослов'янських кирилических рукописів.: Реймського Євангелія, Остромирова Євангелія, Ізборника Святослава (1073 р., 1076), Архангельського Євангелія.

Літописи.

Й. Гутенберг і початок друкарства в Європі. Найвідоміші європейські друкарі XV ст.

Епоха Відродження, необхідність поширення нових знань. Зміни в системі освіти. Зростання попиту на світську книгу: потреба в університетській книзі; розповсюдження

гуманістичної книги; необхідність у створенні ідентичних церковнослужбових книг. Втрата церквою монополії на книговиробництво. Поняття друкування як технічного способу розмноження текстів шляхом одержання багатьох відбитків з однієї форми.

Технічні попередники книгодрукування: відбитки з штампів, набиття на тканинах. Ксилографія: особливості розповсюдження в Європі та на Сході. Фестський диск та інші приклади застосування набору в Європі в давнину. Найвідоміші ксилографічні пам'ятки. Пошуки складальної друкарської форми: Винахід Бі Шена,

Біографічні відомості про Й. Гутенберга. 42-рядкова Біблія – шедевр книжкового мистецтва. Інші видання Гутенберга. «Provinciale Romanum», його доля. Значення винаходу друкарства, його триумфальний хід по Європі.

Початок книгодрукування в Німеччині: І. Фуст та найвидатніші видання: методика оздоблення та ілюстрування, основні нововведення у книго виготовлення. Видання А. Коберегера та А. Пфістера. Видавнича діяльність І. Ментеліна. Початок книгодрукування в Італії, Франції, Англії, Польщі та Чехії.

«Прогностична оцінка поточного 1483 р» - перша надрукована книга українського автора Ю. Дрогобича. Становлення книгодрукарства як мистецтва

Внутрішня структура та оздоблення інкунабул. Поняття про сигнатури та пагінацію, друкарські марки. Ілюстрування інкунабул. Ілюстрування в ранніх друкованих книгах: гравюра на дереві, гравюра на металі. Внутрішня структура й оздоблення палеотипів. Ілюстрація в палеотипних виданнях: Гравюра на дереві, гравюра на металі.

Формування нових стильових ознак у європейському палітурному мистецтві. Екслібрис, суперекслібрис і книговидавнича марка.

Початок друкарства кириличним шрифтом

Життя та діяльність Швайпольта Фіоля. Ш. Фіоль – перший друкар книг кириличним шрифтом. Поширення видань Ш. Фіоля в Україні. Гіпотези щодо існування в Україні друкарства у XV столітті.

Друкар Макарій з Чорногорії. Діяльність перших кириличних друкарень в Венеції, Сербії та Чорногорії.

Франциск Скорина - основоположник білоруського друкарства. Друкарні у Вільно та Празі. «Біблія руська» та інші видання Ф. Скорини. Характеристика цих видань.

Виникнення друкарства на українських землях. Видавнича діяльність Івана Федорова

Основні концепції вітчизняних вчених щодо початку друкарства на українських землях: концепції І.Огієнка, М. Тимошика, О. Мацюка, О.Ороса, Я. Запаса, М.Низового.

Іван Федоров, біографічні відомості. Перша датована друкована книга в Росії – Апостол 1564 р. Друкарня в Заблудові, її видання: «Євангеліє Учительное», «Псалтир» та «Часословець». Діяльність Івана Федорова у Львові: найвідоміші видання. Книговидавнича діяльність І. Федорова в Острозі. Острозькі друки: особливості оформлення. Значення діяльності І. Федорова.

Книгодрукування в країнах Європи в XVI ст. Найвидатніші друкарі

Ведення змін у книговиробничий процес: виокремлення з книговиробництва книгорозповсюдження, що перетворюються в окрему галузь. Укрупнення книго виробництва. Поява великих родинних підприємств, видавничих фірм, династій друкарів та видавців.

Книгодрукування в Італії. Альд Мануцій – «князь друкарів». Нова Альдова Академія. Видання грецьких та римських класиків античності. Друкарська марка Альдів. Характеристика альдин. Новий, характерний для епохи Відродження, стиль оформлення книг. Книжкова справа у Англії. Книжкова справа у Франції. Друкарська марка Етьєнів. Основні видання. Словники давніх мов. Основні центри книгодрукування в Нідерландах. Кристоф Плантен, найвідоміші видання. Використання гравюр на міді для ілюстрування книг. Видавничі та книготорговельні філії Плантена Монополія на видання літургійних книг.

Книгодрукування в XVII ст.: основні зміни і нововедення

Поява періодичних видань в країнах Європи у XVII ст. Діяльність Королівської типографії у Франції. Політичні памфлети, «мазарінади». Професійні організації друкарів. Нововведення у виробництві та оформленні книг, зміни в техніці ілюстрування. Вплив цензурної політики королівської влади на книговидання. Видавнича династія Ельзевірів. Книготорговельна та видавнича діяльність засновника фірми – Лодовейка Ельзевіра. Тематика його видань. Серія «Республіки». Філії фірми. Друкарська марка. Поняття про ельзевірний формат. Внесок діяльності фірми Ельзевірів у європейське книгорозповсюдження. Поява періодичних видань в Європі. Виникнення памфлетів. Початок друкарства в Північній Америці.

Найвідоміші видавничі осередки та друкарні на західноукраїнських землях XVI-XVII ст.

Діяльність друкарні Львівського Успенського братства. Найвідоміші діячі друкарні Львівського Успенського братства. «Просфоніма», «Адельфотес» та інші видання друкарні Львівського братства кінця XVI ст. Цензурний контроль за діяльністю братства. Діяльність друкарні братства в XVII ст. Балабанівські друкарні в Крилосі та Стратині. Особливості розвитку книжкової справи на Волині. Острозька та Дерманська друкарні.

Початок книгодрукування в Києві. Діяльність друкарні Києво-Печерської Лаври

Початковий період книгодрукування в Києві (1615–1627). Гіпотези щодо більш раннього періоду роботи Лаврської друкарні. Первістки лаврського книговидання: Часослов, «Візерунок цнот», Анфологон, «Вірші на жалосний погріб Петра Конашевича-Сагайдачного». Єлисей Плетенецький, Захарія Копистенський, Тарасій Земка, Памво Беринда та інші діячі лаврського видавничого осередку. Київська друкарня в часи правління Лаврою архімандрита Петра Могили. Інокентій Гізель і новий період діяльності лаврської друкарні. «Ключ розуменія», «Месія правдивий» Іоанікія Галятовського. Видання Києво-Печерського патерика. Київські букварі. Випуск книг Лазаря Барановича «Меч духовний», «Труби на дні нарочитія»; Інокентія Гізеля «Мир с Богом чоловіку», «Синопис»; проповіді Антонія Радивіловського «Огородок Марії Богородиці» та «Вінець Христов». Діяльність друкарні в кінці XVII ст. «Книга житій святих» Димитрія Туптала, згодом митрополита Ростовського.

Книга та друкування в Україні у XVIII ст.

Встановлення світської цензури. Запровадження цензурного нагляду за діяльністю українських друкарень. Укази Петра I про заборону поширення та друкування книг на українській мові.

Продовження діяльності друкарні Львівського Ставропігійського братства. Почаївська друкарня. Найвидатніші видання: «Народовещаніє», «Книжиця для господарства», «Богогласник», що містив вірші і пісні численних українських поетів; «Такса книг» – перший вітчизняний друкований каталог. Мистецтво почаївських стародруків, гравюри Й. і А. Гочемських, Ф. Стрільбицького та інших. Використання української літературної мови в почаївських стародруках.

Книговидання в Києво-Печерській лаврі.

Мистецтво західноєвропейської книги в XVIII ст. Книгодрукування в країнах Європи і США

Характерні риси культури просвітництва. Діяльність французьких просвітителів. «Енциклопедія наук, мистецтв і ремесел» Д. Дідро і Ж. Д'Аламбера. Оформлення книг у стилі «рококо». Поява нових стильових ознак в оформленні та оздобленні книг. Характеристика аристократичних видань. Мистецтво гравюри на міді.

Вплив ідеології просвітництва на розвиток книжкової справи у Франції. Зародження бульварної преси. Найвідоміші видавництва. Книгодрукування в Америці. «Американський друкар Бенджамін Франклін.

Технізація в друкарстві та книговидавання в світі у XIX ст.

Швидкодрукарська машина Кеніга і Бауера. Технічна модернізація типографської справи. Поняття про стереотипію. Нові способи друкування ілюстрацій у книзі. Виникнення торцевої гравюри на дереві. Внутрішня структура та оздоблення видань. Європейська палітурна справа.

Виникнення видавничо поліграфічних фірм у другій половині XIX ст. Книговидавці Великої Британії. «Сімейні» фірми. Французькі фірми Л. Ашетта, П. Ларусса, А. Лемера, К. Леві. Виникнення спеціалізації. «Закон про авторське право» 1891 р. Характеристика великих книжкових фірм Німеччини: Ф. Брокгауза, Й. Мейера, А. Ф. Реклама.

Розширення діяльності приватних комерційних видавництв і друкарень М. Глазунова, С. Селівановського, виникнення нових видавництв В. Плавильщикова, І. Сльоніна, А. Плюшара.

Зростання видавничої діяльності в зв'язку з розвитком капіталізму. Видавництва М. Й. Вольфа, А. Ф. Маркса, І. Д. Ситіна, О. С. Суворіна.

Книгознавство як наука

Зміст поняття «книгознавство». Багатовимірність та системність науки про книгу і книжкову справу. Книгознавство в контексті розвитку української і світової науки про книгу.

Предмет і завдання курсу, його місце і значення в системі підготовки фахівців з книгознавства. Зв'язок з іншими навчальними дисциплінами.

Взаємодія книгознавства з іншими дисциплінами соціально-комунікативного комплексу.

Функції книгознавства.

Структура книгознавства. Загальне і спеціальне книгознавство. Склад загального книгознавства. Спеціальне книгознавство як комплекс наук, що пов'язані спільним об'єктом та завданнями.

Методологія книгознавства. Методологія як форма наукового знання про методи пізнання. Застосування комплексу загальнонаукових та спеціальних методів у книгознавстві.

Загальнонаукові методи: системний, структурно-функціональний, діяльнісний, синергетичний, інформаційний.

Методи теоретичного дослідження: ідеалізація, формалізація, перехід від абстрактного до конкретного.

Основні етапи розвитку книгознавства

Впровадження терміна «книгознавство» у науковий обіг у роботах М. Деніса (друга половина XVIII ст.). Книгознавство у XIX ст. Історико-книгознавчі дослідження. Бібліографічно-бібліотечнознавчий етап розвитку книгознавства.

Книгознавчі дослідження російських науковців у першій третині XX ст. М. Лісовський, його трьохелементна структура книгознавства. Книгознавча діяльність О. Ловягіна. М. Куфаєв і системний підхід у дослідженні книгознавчих проблем.

Відродження книгознавчої науки в кінці 50-х років XX ст.

Початковий етап формування знання про книгу в Київській Русі. Історичні дослідження книги у XVIII ст. Книгознавчі аспекти праць українських науковців, письменників і релігійних діячів XIX ст

П. Янковський і перший навчальний курс з бібліології. Український науковий інститут книгознавства і його значення для вітчизняного книгознавства. «Бібліологічні вісті» як новий тип наукового книгознавчого періодичного видання. Д. Балика, В. Іванушкін, І. Крип'якевич, С. Маслов, Ю. Меженко, Я. Стешенко та їх внесок у розвиток вітчизняного книгознавства. Книгознавчі дослідження Л. Биковського та українських науковців в еміграції, їх внесок у розвиток книгознавства як соціальної науки про книгу, у формування концепції національно-державної книжкової справи та історію українського книжкового руху. Українське товариство прихильників книги у Празі. С. Сірополко і часопис «Книголюб».

Відродження національних наукових книгознавчих досліджень в незалежній Україні. Реконструкція наукового доробку видатних українських книгознавців XIX–XX ст. Провідні книгознавчі наукові центри – Національна бібліотека України ім. В. Вернадського, Львівська національна наукова бібліотека ім. В. Стефаника. Сучасна структура організації науково-дослідної роботи у галузі книгознавства. Науково-дослідні центри: Інститут української книги (НБУВ), Книжкова палата України, спеціалізовані кафедри вищих навчальних закладів, музеї книги.

Проблематика досліджень на теоретичному, історичному, методичному і практичному рівнях.

Мистецтво книги

Мистецтво книги як книгознавча дисципліна. Синтетичність мистецтва книги. Архітектоніка книги: просторова організація, що визначається змістом, цільовим та читацьким призначенням. Конструкція, формат, матеріал для виготовлення. Композиційні закономірності внутрішнього і зовнішнього оформлення видання, тривимірність. Завдання художника книги в процесі створення видання. Види творчої діяльності: ілюстрування, художнє конструювання, поліграфічне вирішення в процесі тиражування. Матеріально-технічні та композиційно-просторові засоби досягнення цілісності книги. Етапи оформлення друкованого видання: видавничий, художній, виробничий. Книжковий дизайнер. Найвідоміші майстри сучасного мистецтва книги.

Книга як продукт духовної та матеріальної діяльності людини

Еволюція поняття «книга». Суспільне значення книги на різних історичних етапах її існування. Сутність книги як суспільного явища.

Сучасне визначення поняття «книга» в міжнародних документах та державних стандартах України. Поняття «книга» у наукових концепціях сучасних книгознавців: наукова категорія і комунікаційний засіб. Електронна і традиційна книга: проблеми співіснування та взаємодії.

Книга як продукт духовної і матеріальної діяльності. Соціальні функції книги – носія певної суми знань та ідей: ідеологічна, інформаційна, комунікативна, естетична. Критерії суспільної цінності книги у соціально-духовному контексті. Перспективи розвитку, поширення і використання різних форм книги.

Типологія книги

Бібліотипологія як складова частина науки про книгу.

Становлення і розвиток типологічних поглядів у книгознавстві. Основи типології. Поняття про цільове та читацьке призначення.

Способи типологічного пізнання книги: класифікація, систематизація, типологізація.

Визначення понять: «твір друку», «видання», «вид видання», «тип видання».

Типи літератури за віковою і мовною ознаками та соціальним призначенням. Жанри літературних творів.

Види друкованих видань. Класифікація всіх друкованих видань за певними ознаками (періодичності, матеріальної конструкції, знакової природи інформації, складом основного тексту, цільовим призначенням, способом виробництва, за обсягом, за змістом, за іншими ознаками: рідкісна, мініатюрна, бібліофільська, антикварна). Види неперіодичних видань. Види періодичних і продовжуваних видань. Нетекстові видання.

Основні конструктивні елементи книги

Поняття конструкція та структура книги. Матеріальна конструкція книги.

Зовнішні елементи книги: книжковий блок, обкладинка (оправа, супероправа, їх функції), форзац, корінець, каптал. Формати, їх стандарти.

Внутрішні елементи книги. Інформаційно-рубрикаційні (титул, його види шмуцтитул та їх частини, початкова полоса); ілюстраційні (фронтиспіс, ілюстровані полоси); композиційні (авантитул, кінцева полоса). Поля (береги), їх призначення. Структурно-

складові частини видання. Текст книги. Види текстів (основний, додатковий, допоміжний). Основні види ілюстрацій, їх роль у оформленні книги у відповідності з цільовим та читацьким призначенням.

Апарат книги

Основні різновиди тексту книги. Апарат книги як система орієнтації в її структурі та змісті. Апарат книги як сукупність допоміжних текстів та його призначення. Класифікація допоміжних текстів за їх основними функціями. Розпізнавальний апарат книги: вихідні відомості та їх розміщення в книзі. Довідково-пошуковий апарат книги: зміст, допоміжні покажчики до змісту книги та колонтитули.

Структура науково-допоміжного апарату. Вимоги до нього. Передмова, вступна стаття, післямова, коментар, примітки.

Видавнича справа та редагування

Розвиток видавничої справи на сучасному етапі.

Видавнича справа як сфера суспільних відносин, що поєднує організаційно-творчу та виробничо-господарську діяльність юридичних і фізичних осіб, зайнятих створенням, виготовленням і розповсюдженням видавничої продукції. Законодавча система України з видавничої справи. Закони та підзаконні акти, що мають безпосереднє відношення до книговидавничої діяльності. Структура книговидавничої справи. Три головні складові: автор – редакція – поліграфічне підприємство. Класифікація видавництва за типологічними ознаками (форма власності, економічна природа господарювання, обсяг випущеної продукції, обсяг випущеної продукції, тематичний репертуар). Структура видавництва.

Теоретичні засади редагування. Види редагування: літературне, технічне, політичне, художнє редагування. Особливості наукового редагування. Етапи редагування.

Книговидавничі проекти

Поняття «видавничий проект». Місце у видавничій програмі та основні фактори, що впливають на створення і виконання проектів: вивчення тенденцій книговидавничого ринку і потреб потенційного споживача, визначена спеціалізація видавництва, конкурентоспроможність, способи і шляхи книгопоширення.

Програми випуску соціально значимих видань за тематичними напрямками: історія, видання для дітей та юнацтва, художня література. Проект «Українська книга ... року». Видавничі проекти громадських і наукових організацій. Комерційно успішні проекти. «Безпрограшні видання».

Видавничі проекти вітчизняних видавництв різної спеціалізації.

Книгопоширення

Система книготоргового книгознавчого знання. Загальна бібліополістика та головні напрями дослідження: визначення сутності книжкової торгівлі як форми книгорозподілу в книжковій справі і способу існування книготоргового асортименту. Теорія книгопоширення. Історія розвитку книжкової торгівлі в Україні.

Сучасний стан книжкової торгівлі: кількість та види підприємств, основні напрями діяльності. Принципи організації і функції книжкової торгівлі. Індивідуальні та колективні форми споживання книжкової продукції.

Рекомендований перелік літератури

1. Аброрович Д. І. Києво-печерський патерик / Д. І. Аброрович. – К., 1991.
2. Антонович Д. Українська книга // Українська культура: лекції за редакцією Дмитра Антоновича / Д. Антонович, О. Лотоцький. – К., 1993. – С. 92–145.
3. Баренбаум И. Е. История книги / И. Е. Баренбаум. – М., 1984. – 247 с.
4. Баренбаум И. Е. Информационно-коммуникативные науки в свете эволюции средств информации и коммуникации / И. Е. Баренбаум // Книга: исследования и материалы. – М., 1990. – Сб. 61. – С. 31–47.

5. Беловицкая А. А. Книговедение. Общее книговедение / А. А. Беловицкая. – М., 2007. – 393 с.
6. Буряк С. Аналіз і прогноз українського книжкового ринку в 2005 році / С. Буряк // Вісн. Кн. палати. – 2005. – № 12. – С. 7–11.
- 7.
8. Варшавчик М. Я. Джерела історіографічні // Джерелознавство історії України / М. Я. Варшавчик. – К., 1998. – С.26.
9. Владимиров Л. И. Всеобщая история книги / Л. И. Владимиров. – М., 1988. – 310 с.
10. Герчук Ю. Я. История графики и искусства книги / Ю. Я. Герчук. – М., 2000. – 320 с.
11. Герчук Ю. Я. История графики и искусства книги: учебн. пособие / Ю. Я. Герчук. – М., 2000. – 320 с.
12. Гостинщиков В. Проблеми українського книговидання у засобах масової інформації// Вісн. КН. Палати.-№ 2011.-№ 12.-С.13-18
13. Домашня бібліотека. – С.-Пб., 2002. – 320 с.
14. Дубровіна Л. Кодикологічні, палеографічні та археографічні дослідження рукописних книг в інституті рукопису Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського (кінець 80-х років ХХ ст. – початок ХХІ ст.) / Л. Дубровіна // Вісн. Львів. ун-ту: серія «Книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології». – Львів, 2006. – Вип. 1. – С. 20–30.
15. Дубровіна Л. Кодикологія та кодикографія української рукописної книги / Л. Дубровіна. – К., 1992. – 263 с.
16. Ельников М. П. Книговедение как наука: от шестидесятых к двухтысячным / М. П. Ельников // Книга: исследования и материалы. – М., 2002. – Сб. 80. – С. 161–185.
17. Женченко М. Цифрова дистрибуція на книжковому рівні// Вісн. Кн. Палати.-2013.-№10.-С.3-5
18. Запаско Я. П. Пам'ятки книжкового мистецтва. Українська рукописна книга / Я. П. Запаско. – Львів., 1995. – 480 с.
19. История книги / Под ред. А. Говорова, Т. Куприяновой. – М., 2000. – 400 с. Ісаєвич Я. Д. Українське книговидання: Витоки. Розвиток. Проблеми – Львів., 2002. – 520 с.
20. История книжной культуры: новые исследовательские и издательские проекты / В. И. Васильев, А. Ю. Самарин. – М., 2005.
21. Ісаєвич Я. Українське книгознавство: етапи розвитку / Я. Ісаєвич // Вісник Львівського університету: серія «Книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології». – Львів, 2006. – Вип.1. – С. 7–19.
22. Ісаєвич Я. Українське книговидання: витоки, розвиток, проблеми / Я. Львів.: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України., 2002.–520 с.
23. Кацпржак Е. И. История письменности и книги / Е. И. Кацпржак. – М., 1955. – 356 с.
24. Кертман Л. Е. Историографическая ситуація // Методологические и теоретические проблемы истории исторической науки / Л. Е. Кертман. –Калинин., 1980.
25. Ківшар Т. І. Левко Биковський як історик українського книжкового руху / Т. І. Ківшар // Бібліот. вісник. – 1996. – № 1. – С. 32–33.
26. Ківшар Т. І. Український книжковий рух як історичне явище (1917–1923 рр.) / Т. І. Ківшар. – К., 1996. – 344 с.
27. Книговедение: энц. словарь. – М., 1982. – 664 с.
28. Книга: энциклопедия. – М., 1999. – 800 с.
29. Книга в России 1861–1881: Т. 1–3. – М., 1988–1990.
30. Книга і друкарство на Україні. – К., 1965. – 316 с.
31. Книговедение: энциклопедический словарь. – М., 1982. – 664 с.
32. Ковальчук Г. І. Навчальний посібник з історії писемності та рукописної книги / Г. І. Ковальчук. – К., 1995. – 63 с.
33. Ковальчук Г.І. Рукописні книги та стародруки: Навчальний посібник/Галина Ковальчук; Нац.б-ка України ім. В.І. Вернадського.-К.,2011-100с.
34. Ковальчук Г. І. Історики і дослідники української книги / Г. І. Ковальчук // Вісн. Кн. палати. – 2003. – № 4. – С. 43–47.

35. Ковальчук Г. І. Розвиток теорії книгознавства на сучасному етапі / Г. І. Ковальчук // Бібл. вісник. – 2009. – № 5. – С. 44–53.
36. Ковальчук Г. І. Українське бібліологічне товариство (УБТ) / Г. І. Ковальчук // Вісн. Кн. палати. – 2004. – № 4. – С. 34–35.
37. Ковальчук Г. І. Украинские публикации в сборнике «Книга. Исследования и материалы»: к 50-летию издания / Г. І. Ковальчук // Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития: научн.-практ. и теорет. сб. НБУВ. – К., 2009. – Вып. 7. – С. 347–361.
38. Кучина Н. Організація управління видавничою справою в Україні: історичний аспект / Н. Кучина // Вісн. Кн. палати. – 2006. – № 10. – С. 8–11.
39. Кушнарєнко Н. М. Методологічні засади книгознавчих, бібліотечнознавчих і бібліографознавчих досліджень / Н. М. Кушнарєнко // Вісник ХДАК. – Х., 2004. – Вип. 15. – С. 84–94.
40. Кущенко Т. Г. Маловідомі гравюри на міді Чернігівської друкарні кінця XVII – початку XVIII століть / Т. Г. Кущенко // ЗНТШ, т. 236.– 1998.– С. 447–448.
41. Леликова Н. К. Становление и развитие книговедческих и библиографических наук в России в XIX – первой трети XX века / Н. К. Леликова. – С.-Пб., 2004. – 421 с.
42. Ляхов В. Н. Структурная модель книги и перспективы ее применения / В. Н. Ляхов // Книга: исследования и материалы. – М., 2002. – Сб. 80. – С. 73–96.
43. Луць В. З листування Ореста Левицького // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть / В. Луць. – Луцьк., 1999. – С. 11–12.
26. Маслов С. Шляхи розвитку науки про книгу / С. Маслов // Бібліот. вісник. – 1997. – № 4. – С. 34–37.
27. Мигонь К. Наука о книге: очерк проблематики / К. Мигонь. – М., 1991. – 198 с.
44. Моргенштерн И. Г. Динамика и статика книги (Стабильность содержания как атрибут книги) / И. Г. Моргенштерн // Книга: Исследования и материалы. – М., 2002. – Сб. 80. – С. 147–160
45. Наука о книге: традиции и инновации: к 50-летию сборника «Книга. Исследования и материалы»: матер. XII Междунар. науч. конф. по проблемам книговедения: Ч. 1. – 2009. – 550 с.
46. Немировский Е. Л. Очерки историографии русского первопечатания // Книга. Исследования и материалы, сб. 8 / Е. Л. Немировский. – М., 1962. – С. 28–29.
47. Немировский Е. Л. Иоганн Гутенберг / Е. Л. Немировский. – М., 1989. – 320 с.
48. 23.Немировский Е. Л. Мир книги / Е. Л. Немировский. – М., 1986. – С. 61–Низовий М. А. Вступ до книгознавства: навч. посібник / М. А. Низовий. – К.: Кондор, 2009. – 144 с.
49. Низовий М. Українська статистика друку: суверенний етап розвитку / М. Низовий // Друкарство. – 2003. – № 1. – С. 92–95.
50. Низовий М. Українська статистика друку: основні етапи становлення та розвитку / М. Низовий. – К., 2002. – 95 с.
51. Низовий М. А. Визначення поняття «книга»: основні етапи, попередні підсумки та перспективи / М. А. Низовий, С. В. Карпенко // Вісник ХДАК. – Х., 2005. – Вип. 16. – С. 103–112.
52. Овчинников В. Історія книги: еволюція книжкової структури: навчальний посібник / В. Овчинников. – Львів.: Світ, 2005.– 420 с.
53. Овчинников В. Історія книги: Становлення сучасного книгодрукарського мистецтва : Навч. посібн. / В. Овчинников. – Львів.: УАД, 2010.– 356 с.
54. Огієнко І. І. Історія українського друкарства / І. І. Огієнко. – К., 1994. – 448 с.
55. Расцветаева Н. П. Информационно-библиографическое обеспечение книговедения в контексте развития науки о книге / Н. П. Расцветаева // Книга: исследования и материалы. – М., 2002. – Сб. 80. – С. 254–263.
56. Рибчинська Н. «Бібліологічні вісті» (1923–1930) в контексті української книгознавчої періодики / Н. Рибчинська // Записки ЛНБ ім. В. Стефаника. – Львів, 2003. – Вип. 11. – С. 145–155.

57. Рудь М. П. Проблеми книгознавства в працях вчених України / М. П. Рудь // Теорія та історія радянської книги на Україні: зб. наук. праць. – К., 1983. – С. 5–29.
58. Сенченко Н. И. Информационное пространство Украины / Н. И. Сенченко // Книга: исследования и материалы. – М., 2002. – Сб. 80. – С. 230–246.
59. Сенченко М. Книжкова палата України: вчора, сьогодні й завтра / М. Сенченко // Вісн. Кн. палати. – 2004. – № 1. – С. 3–7.
60. Сенченко М. Світове книговидання і випуск творів друку в Україні / М. Сенченко // Друкарство. – 2003. – № 3. – С. 12–19.
61. Сидоров А. А. Искусство книги как синтез / А. А. Сидоров // Книга: исследования и материалы. – М., 2002. – Сб. 80. – С. 101–115.
62. Сищенко С. В. Еволюція уявлень про книгознавство як наукову дисципліну / С. В. Сищенко // Вісник Харківської державної академії культури. – Х., – 1999. – Вип. 1. – С. 106–110.
63. .Словник книгознавчих термінів. – К., 2003. – 160 с.
64. Сміт Дейтус К. Посібник книговидавця / К. Сміт Дейтус. – К., 1999. – 192 с.
65. Смолій В. Тисячолітня літописна й книжкова спадщина України та сучасне державотворення / В. Смолій // Бібл. вісник. – 1998. – № 6. – С. 9–10.
66. Столяров Ю. Н. Проблема собирательности наименования трех дисциплин (Библиографоведение, библиотековедение и книговедение) / Ю. Н. Столяров // Мир библиографии. – 2008. – № 4. – С. 12–17.
67. Столяров Ю. Н. Соотношение книги с другими видами документа / Ю. Н. Столяров // Книга: исслед. и материалы. – М., 1989. – Сб. 58. – С. 67–79.н.
68. Санцевич А. В. Предмет та об'єкти дослідження історіографії / А. В. Санцевич // Україн. істор.журн.–1989. – № 5.– С.32–33.
69. Столярова Л. В. Книга в Древней Руси (XI–XIV вв) / Л. В. Столярова, С. М. Каштанов. – М.: Русский Фонд Содействия Образованию и Науке, 2010.–448с.
70. Тимошик М. С. Історія видавничої справи / М. С. Тимошик. – К., 2003. – 496с.
71. Шомракова И. А. Всеобщая история книги / И. А. Шомракова, И. Е. Баренбаум. – С.-Пб., 2005. – 368 с.

ІНФОРМАЦІЯ І СУСПІЛЬСТВО

Інформація, як основа інформаційного суспільства: поняття та правове регулювання

Понятійний апарат терміну «інформація». Н. Вінер та його “інформаційне бачення” кібернетики. Дві концепції інформації. Категорія “інформація” як один з найважливіших факторів системи суспільних відносин. Інформація у правовому контексті. Юридично значимі ознаки, які зумовлюють специфіку інформації як об'єкта правового регулювання. Закон України “Про інформацію”. Інформація як об'єкт інформаційних правовідносин. Термінологічні дискусії в галузі права. Дискусійність термінів: “програмне право”, “програмна інформатика”, “право інформатики”, “комп'ютерне право”, “інформаційно-комп'ютерне право”, “право на доступ до інформації”, “право на інформацію”, “телекомунікаційне право” і “інформаційне право”. Інформаційне суспільство у правовому відношенні. Право на доступ до інформації як одне з невід'ємних прав людини і громадянина. Конституція України щодо права людини на свободу інформації.

Інформаційна взаємодія у суспільстві: основні складові, процеси, функції

Інформаційна взаємодія як специфічна форма соціальної взаємодії. Інформаційна взаємодія – специфічна форма соціальної взаємодії. Інформаційний простір як системотворчий чинник життя суспільства, його функції та властивості. Структура інформаційного простору: інформаційне поле, інформаційний потік, інформаційна система. Закон України «Про основи національної безпеки України» визначає серед основних сфер національної безпеки й інформаційну сферу. Інформаційна сфера країни. Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність». Закономірності інформаційної взаємодії. Закони динаміки інформації. Статичні закони руху інформації. Динамічні закони руху

інформації. Інформаційні бар'єри. «Інформаційний бар'єр» за В. Глушковим. Види інформаційних бар'єрів. Соціальна інформація.

Інформація та інформаційна структура управління суспільством

Інформація та управління суспільством. Управління суспільством як безперервний процес виробництва та відтворення соціальної інформації. Структура системи управління та рух інформаційних потоків. Обсяг і зміст інформації, яка потрібна різним суб'єктам управління. Рух інформаційних потоків. Поняття «інформація» у соціальних відносинах. «Статистична теорія інформації» К. Шеннона. Становлення сучасного «кібернетичного» періоду суспільства по Н. Вінеру. Закон України «Про інформацію». Соціальна інформація в суспільних відносинах. Академік А.І. Берг належить образне висловлення про те, щодо інформації і життя людей і суспільства. Інформація як основа управлінської діяльності. Інформація – основа управлінської діяльності. Завдання суб'єкта управління. Аналіз і синтез, узагальнення інформації. Смісл терміну «інформатика», що безпосередньо пов'язаний з поняттям інформації.

Інформаційне суспільство та єдиний інформаційний простір

Сутність і зміст поняття інформаційного простору. Головні компоненти інформаційного простору. Мета формування і розвитку єдиного інформаційного простору України. Види і форми інформаційної діяльності в суспільстві. Концепції трактування суті інформаційного простору. Ніклас Луман щодо визначення інформації. «Семантична інформація» (за Ю. М. Канигіним). О. А. Баранов про роль Інтернету для економіки. Поняття кіберпросторуза Ентоні Гіденсом. Сучасний стан інформаційного простору в Україні. Роль Інтернету у формуванні українського інформаційного простору. Традиційні проблеми вітчизняного інформаційного простору. Інформаційні стратегії як віртуальні платформи, що дають змогу полегшити перехід від сучасності до майбутнього.

Сучасний стан та перспективи розвитку інформаційного суспільства в Україні

Громадяни України – користувачі мережі Інтернет. Закон України Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки. Кількість користувачів України мережі Інтернет станом на початок 2018 року за підрахунками Міжнародного союзу електрозв'язку. Використання всесвітньої павутини і для здійснення фінансових операцій, онлайн-шопінгу. Проблеми швидкості мобільного інтернету. Послуги 4G. Соціальні мережі як вид соціальної комунікації. Статистичні дані, щодо участі українців в соціальних мережах: 13 млн користувачів соціальних мереж, із них 22% – у Twitter та інших мережах через смартфони, 13 млн українців хоч раз на місяць з'являються у Facebook. Instagramналічує 7,2 млн українців.

Цифрова економіка – як нова парадигма розвитку України. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки». Перелік цифрових технологій за Світовим Давоським економічним форумом. Сучасний ступінь розбудови інформаційного суспільства в Україні. Розвиток Smart-суспільства в Україні. Термін “Smart-суспільство” (Саміт “Великої двадцятки” у Сеулі (листопад 2010 р.).

Інформаційна культура суспільства та особистості

Інформаційна культура, її зміст та структура. Три форми культури. Два аспекти інформаційної культури. Інформаційна культура з позиції психолого-педагогічної науки. Поняття «інформаційна культура особистості» та «інформаційна культура студента». Позиції і складові сутності інформаційної культури особистості (як комплексної характеристики особистісних та професійних якостей, які відповідають вимогам суспільної та професійної діяльності в умовах інформатизації суспільства).

Система науково-технічної інформації в Україні: принципи організації, обробки та використання світових та національних інформаційних ресурсів. Напрями науково-інформаційної діяльності, які забезпечують функціонування інформаційних установ.

Український інститут науково-технічної експертизи та інформації (УкрІНТЕІ) (інформаційне, аналітичне, консультаційне та організаційне забезпечення наукової, виробничої, економічної діяльності та ведення баз даних). Книжкова палата України імені Івана Федорова як провідна наукова організація в галузі інформаційної діяльності та видавничої справи. Науковий журнал як важливе джерело у системі наукової комунікації, розповсюдження наукової інформації. Галузева періодика у галузі соціальних комунікацій.

Стратегії перетворень інформаційно-технологічного базису бібліотек. Технологічний базис сучасної бібліотеки і компоненти сучасної інформаційної системи. Інформаційні технології в бібліотеках. Інформаційно-комунікаційні технології як засіб інтеграції бібліотек до комунікаційного простору сучасного суспільства. Феномен конвергенції. Визначення стратегічних орієнтирів розвитку технологічного базису бібліотек в новій ситуації. Перелік завдань для стратегічних перетворень інформаційно-технологічного базису бібліотек.

Методика проведення тренінгу як форма підвищення інформаційної культури студентів

Поняття тренінгу. Переваги тренінгу. Методика організації і проведення тренінгу. Загальні вимоги. Вступний блок. „Вступ”, „Правила”, „Знайомство”, „Очікування”. Основний блок. Заключні вправи. Десять етапів планування. Визначення потреб. Визначення завдань. Визначення тематичного змісту тренінгу. Визначення розкладу проведення тренінгу. Добір тренерів для проведення тренінгу. Підготовка місця для проведення тренінгу. Вибір учасників. Відбір та підготовка інформаційних матеріалів. Координація програми. Оцінка програми. Методичні рекомендації щодо проведення вправ. Форми навчання, які можуть використовуватися під час тренінгу: брейнстремінг; робота в малих групах (3-4 чол.); вправа зі зворотним зв'язком Кероване обговорення Вправа „Навчаючи, навчаюсь”; рольові ділові ігри; ресурсні вправи і рухливі ігри; міні-лекції; коло.

Рекомендований перелік літератури

1. Воронкова, В. Г. Концепція розвитку проектно-орієнтованого бізнесу в умовах цифрової трансформації до Smart– суспільства / В. Г. Воронкова, Т. П. Романенко, Р. Андрюкайтене // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії : [зб. наук. пр.]. – Запоріжжя : Вид-во ЗДІА, 2016. – Вип.67. – С. 122-134.
2. Гиляревский, Р.С. Информатика как наука об информации [Электронный ресурс] / Р.С.Гиляревский. – Москва, 2006. – Режим доступа: <http://www.mathnet.ru/links/5622b5cfafde3f8794caed919cddb58d/ssi51.pdf>, свободный. – Название с экрана.
3. Глик, Д. Информация. История. Теория. Поток / Джеймс Глик. – Москва : АСТ, 2013. – 576 с.
4. Діденко, Л. В. Засновки: СМАРТ-країна / Л. В. Діденко, В. І. Кондрашова-Діденко // Гілея : науковий вісник : збірник наукових праць / гол. ред. В.М. Вашкевич. – Київ : Гілея, 2016. – Вип. 107 (4). – 484 с.].
5. Євдокимова, Н. О. Навчальний тренінг як засіб формування суб'єктності в учбово-професійній діяльності / Н. О. Євдокимова // Актуальні проблеми психології: Екологічна психологія: Збірник наукових праць / за ред. С. Д. Максименка. – Т. 7. – Вип. 23. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2010. – С. 125-128.
6. Костенко, Л. Й. Бібліотека суспільства знань: концептуальна модель / Л. Й. Костенко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2006. – № 1. – С. 23 –28.

ІНФОРМАЦІЙНО-ПОШУКОВІ СИСТЕМИ

Теоретичні основи створення ІПС бібліотек та архівних установ

Становлення теорії окремих каталогів бібліотек та архівних установ. Історія розвитку каталогів бібліотек та архівних установ. Поява перших теоретичних праць. Внесок українських і зарубіжних бібліотекознавців у розвиток теорії каталогізації.

Сучасний стан в теорії і практиці каталогізації. Основні поняття, функції, специфічні особливості ІПС бібліотек та архівних установ.

Взаємозв'язки ІПС з структурними елементами бібліотеки та архівних установ. Вимоги до змісту і побудови ІПС бібліотек та архівних установ.

Класифікація ІПС бібліотек та архівних установ

Еволюція форм і видів ІПС в бібліотеках різних типів та архівних установ. Особливості видів і форм ІПС в бібліотеках різних типів та архівних установ. Класифікація ІПС бібліотек та архівних установ за структурою групування бібліографічних записів. Класифікації ІПС бібліотек та архівних установ в залежності від матеріальних носіїв інформації.

Організація і ведення традиційних карткових каталогів бібліотек та архівних установ

Абетковий каталог: структура, зміст, функції. Інформаційно-пошукова мова. Види традиційних АК. Організація бібліографічних записів в АК. Оформлення і редагування АК.

Значення і завдання систематичних каталогів у розкритті фондів бібліотек та архівних установ, їх місце в системі каталогів бібліотеки та архіву. Види систематичних каталогів. Розстановка, оформлення і редагування. Алфавітно-предметний покажчик до систематичного каталогу. Методика пошуку інформації в систематичному каталозі.

Предметний каталог: значення і завдання, функції. Місце в системі каталогів. Інформаційно-пошукова мова. Види предметних каталогів. Організація і ведення предметного каталогу. Способи розстановки бібліографічних записів. Оформлення і редагування.

Зведені каталоги бібліотек та архівних установ

Значення і завдання зведених каталогів в розкритті сукупного бібліотечного та архівного фонду. Класифікація зведених каталогів.

Система зведених каталогів, її структура. Методика складання. Зведені каталоги в поточному та ретроспективному пошуку інформації.

Система каталогів бібліотек та архівних установ

Вимоги до організації системи каталогів бібліотек. Основні властивості, принципи, призначення, функції. Реалізація внутрішніх взаємозв'язків у системі каталогів.

Склад системи каталогів (публічної, дитячої, спеціальної наукової бібліотеки). Становлення теорії окремих каталогів бібліотек. Історія розвитку каталогів бібліотек.

Поява перших теоретичних праць. Внесок українських і зарубіжних бібліотекознавців у розвиток теорії каталогізації. Сучасний стан в теорії і практиці каталогізації. Архівні каталоги: поняття, функції та види. Каталогізація архівних ресурсів. Організація архівних каталогів. Формування системи каталогів архіву. Визначення структури каталогу. Створення та ведення архівних каталогів. Індекссування та систематизація інформації. Розстановка, оформлення, редагування та удосконалення архівних каталогів. Застосування автоматизованих технологій в організації та веденні архівних каталогів.

Ретроспективна конверсія каталогів бібліотек та архівних установ

Визначення поняття «ретроспективна конверсія». Значення і завдання ретроспективної конверсії. Види ретроспективної каталогізації. Технологія проведення ретроспективної конверсії карткового каталогу в електронну форму.

Проблеми і перспективи розвитку конверсії каталогів бібліотек та архівних установ в Україні.

Електронний каталог: теоретичні і технологічні основи ведення та використання

Електронний каталог: поняття, значення і завдання. Електронний каталог – як різновид автоматизованої інформаційної системи. Сучасний стан впровадження ЕК в

бібліотеках та архівних установах України. Технологічні основи ведення та використання електронних каталогів бібліотек та архівних установ. Авторитетні файли бібліографічних записів в електронному каталозі. Коригування бібліографічних записів в електронному каталозі. Пошук інформації в електронному каталозі. Організація пошуку в електронному каталозі. Види пошуку документів. Технологія пошуку документів. Точка доступу до інформації в електронному каталозі. Пошук бібліографічного запису за відомими елементами.

Корпоративна каталогізація: поняття, значення і завдання

Визначення поняття «корпоративна каталогізація», її значення і завдання. Основні напрями впровадження корпоративної каталогізації в бібліотеках та архівних установах. Діяльність міжнародного он-лайнного комп'ютерного бібліотечного центру OCLC (США). Проблеми і перспективи розвитку корпоративної каталогізації в Україні.

Організація використання іпс бібліотек та архівних установ

Особливості організації обслуговування читачів за допомогою ІПС бібліотек та архівних установ. Система інформації про традиційні і електронні каталоги бібліотек та архівних установ. Якість та ефективність використання ІПС бібліотек та архівних установ.

Управління ІПС бібліотек та архівних установ

Управління ІПС бібліотек та архівних установ на державному рівні. Управління ІПС на рівні бібліотеки та архіву. Планування каталогізаційних робіт у бібліотеці та архівних установах.

Рекомендований перелік літератури:

1. Закон України про бібліотеки і бібліотечну справу//Бібл.вісн. – 1995. – № 2. – С. 1–5.
2. Закон України про Національний архівний фонд і архівні установи: Закон України від 6 берез. 2003 р. №594-ІУ//Відомості Верховної Ради України. – 2003. - № 24. – Ст. 159.
3. Антоненко І. П. Авторитетний контроль бібліографічних записів / І. П. Антоненко // Бібл. вісн. – 1995. – № 4. – С. 1–4.
4. Антоненко І. П. Поняттєве забезпечення авторитетного контролю/ І. П. Антоненко //Наук. пр.. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського. – 2013. – Вип. 37. – С. 7-18.
5. Армс В. Электронные библиотеки: учеб.пособие / В. Армс; пер. с англ. С. Арнаутова. – Москва: ВИНТИ, 2000. – 274 с.
6. Бібліотечна обробка видань і організація бібліотечних каталогів // Норми та процеси бібліотечно-бібліографічної роботи Держ. б-ки України / ДБУ. – Київ, 1992. – Розд.3. – С. 63–126.
7. Вилегжаніна Т. Інформаційно-пошуковий тезаурус/ Т. Вилегжаніна, О. Збанацька. – Донецьк: Альфа-Прес, 2004. – 1104 с.
8. Вилегжаніна Т. До питання створення центру корпоративної каталогізації: підходи і перспективи / Т. Вилегжаніна, Є. Одинець // Бібл. планета. – 2005. – № 1. – С.15–18.
9. Вилегжаніна Т. Кооперація як засіб успішного функціонування бібліотек в інформаційному середовищі/Т. Вилегжаніна // Бібл. планета. – 2013. - № 4. – С.4-6.
10. Генеральна схема класифікації документної інформації в систематичних каталогах державних архівів України/Держкомархів; Укр. наук.-дослід. Ін.-т архівної справи та документування.- Київ, 2006. – 137 с.
11. Головащук А. Систематичний каталог у світлі інформаційних технологій/ А. Головащук // Вісн. Кн. палати. – 2012. - № 8. – С. 16-18.
12. Гуцол Г. Удосконалення системи карткових каталогів Книжкової палати України для ефективного обслуговування читачів/Г. Гуцол, Н. Трухан // Вісн. Кн. палати. – 2012. - № 1. – С. 13-17.
13. Дацькова Н. Друковані та електронні каталоги бібліотек як джерело бібліографічного пошуку / Н. Дацькова // Наук.пр. НБУВ. – Київ, 2001. – Вип. 6. – С. 492–497.
14. Дригайло В. Г. Технология работы библиотеки: науч.-практ. пособие/ В. Г. Дригайло. –

Москва: Либерия-Бибинформ, 2009. – 541 с.

15. Дрозд О. Корпоративная каталогизация и формирование общего электронного ресурса/О. Дрозд, В. Михлик // Бібл. вісн. – 2011. - № 5. – С. 26-29.
16. Дубровіна Л. А. Бібліотечна справа в Україні в ХХ столітті/Л. А. Дубровіна, О. С. Онищенко; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Ін-т рукопису. – Київ., 2009. – 530 с.
17. Збанацька О. Інформаційно-пошуковий тезаурус Національної парламентської бібліотеки України: період апробації/О. Збанацька. – Бібл. планета. – 2013. - № 1. – С. 30-32.
18. Зоріна Н. Авторитетний файл предметних заголовків як засіб організації тематичного пошуку в електронному каталозі/Н.Зоріна // Вісн. Кн. палати. – 2015. – № 9. – С. 29-34.
19. Зоріна Н.База даних авторитетного файлу «Предметні заголовки електронного каталогу ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського/ Н. Зоріна // Вісн. Кн. палати. – 2014. – № 1. – С. 18-22.
20. Ільганаєва В. Корпоративний рух в Україні: стан та перспективи розвитку/ В. Ільганаєва // Бібл. форум України. – 2006. - № 2. – С. 13_
21. Карачинская Э. Т. Предметизация произведений печати. Предметный каталог: учеб.пособие / Э. Т. Карачинская, В. К. Удалова; ХГИК. – Харьков, 1987. – 88 с.
22. Карачинська Е. Т. Бібліотечні каталоги: навч. посібник з дисципліни «Організація бібліотечних фондів і каталогів» для підготовки молодших спец. вищ. Навч. закл. / Е. Т. Карачинська, В. К. Удалова. – Харків: Основа, 1992. – 160 с.
23. Костенко Л. Децентралізована кооперативна каталогізація (без центру каталогізації) / Л. Костенко // Бібл. вісн – 1997. – № 5. – С. 9–10.
24. Лавренова О. Есть такая запись в электронном каталоге / О. Лавренова // Библиотекарь. – 2000. – № 2. – С. 30–33; № 3. – С. 50–53; № 4. – С. 31–36.
25. Лазоренко Ю. Розвиток корпоративної взаємодії сільськогосподарських бібліотек територіальних об'єднань в Україні/ Ю. Лазоренко// Бібл. вісн – 2011. – № 4. – С. 32–37.
26. Лобановська І. Удосконалення традиційних карткових систематичних каталогів/ І. Лобановська, Н. Грудініна // Бібл. вісн. – 2009. – № 4. – С. 16–20.
27. Лобузін К. Електронний каталог НБУВ: проблеми адаптації до умов сучасного інформаційного середовища/ К. Лобузін, А. Ключок // Бібл. вісн. – 2011. – № 4. – С. 32–37.
28. Мар'їна О. Розвиток корпоративних бібліотечних проєктів в Україні/ О. Мар'їна // Вісн. Кн. палати. – 2010. - № 1. – С. 22-25.
29. Мисюра Ю. Ретрокаталогізація як засіб відображення фонду періодичних видань у ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського/ Ю. Мисюра // Вісн. Кн. палати. – 2015. – № 4. – С. 16-19.
30. Мілясевиц І. Зведений каталог місцевих видань: проблемні питання методики ведення/І. Мілясевиц // Бібл. планета. – 2013. - № 1. – С. 19-23.
31. Оністрат Н. Електронні та карткові інформаційно- пошукові системи бібліотеки: питання взаємодії/ Н. Оністрат // Бібл. форум України. – 2007. – № 2. – С. 14–16.
32. Определение качества систематического каталога: метод, рекомендации / ГБИЛ. Отд. сист. и предм. каталогов; сост. Т. Н. Ахалая; ред.: В. А. Альтшуллер, Э. Р. Сукиасян. – Москва, 1983. – 64 с.
33. Осаула В. Бібліотечна картково-каталожна ера: класика інформаційно-пошукових систем в електронному середовищі сучасних бібліотек/В. Осаула/ // Вісн. Кн. палати. – 2009. – № 3. – С. 19–22.
34. Определение эффективности использования каталогов: метод, рекомендации / ГБИЛ; сост. Т. Н. Ахалая и др. – Москва, 1983. – 55 с.
35. Парафійчук Н. І. Документно-інформаційні комунікації: навч. посіб. ч.2. / Парафійчук Н. І.- Харків: Нац. аерокосм.ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харк. авіац. ін.-т», 2011. – 52 с.
36. Поліщук О. Ретрокаталогізація фонду: труднощі та переваги процесу / О. Поліщук // Бібл.форум України. – 2012. – № 4. – С. 2-4.
37. Помчалова О. Авторитетні записи заголовків індивідуальних авторів-основа поліпшення якості електронного каталогу бібліотеки/ Помчалова О. // Бібл. вісн. – 2015. - № 1. – С. 12-16.
38. Порядок розстановки бібліографічних записів в алфавітному каталозі за загальним

- українсько-російським алфавітом: метод. рек./уклад. Т. М. Гришук. – Харків.: Харк. держ. наук.б-ка ім. В. Г. Короленка, 2003.- 30 с.
39. Програма «Створення регіональних інформаційних порталів та інформаційних центрів на базі публічних бібліотек України» // Бібл. планета. – 2002. – № 2. – С. 5–10.
40. Приходько А. Розроблення традиційних карткових каталогів видань / А. Приходько, Н. Трухан // Вісн. Кн. палати. – 2007. – № 10. – С. 22–27.
41. Сербін О. Систематичність та систематизаційність організації інформації – основні принципи відображення наукового знання в межах каталогу сучасної бібліотеки/О. Сербін // Бібл. вісн. – 2012. - № 6. – С. 3-10.
42. Сербін О. Історико-технологічні особливості еволюції систематичного каталогу бібліотеки: досвід майбутнього у новизні минулого/ О. Сербін // Бібл. вісн. – 2012. – № 4. – С. 3–12.
43. Седих В. В. Бібліотечні каталоги як інформаційно-пошукові системи: навч. посіб. / В. В. Седих, Г. П. Терентьева, В. К. Удалова; Харк. держ. акад. культури. – Харків, 2000. – 192 с.
44. Систематический каталог: практ. пособие / ГБИЛ; сост. Э. Р. Сукиасян. – Москва: Кн. палата, 1990. – 182 с.
45. Скоробогатов В. М. Каталоги карточный и электронный: общее и особенное. Диалог профессионалов / В. М. Скоробогатов, Э. Р. Сукиасян // Науч. и техн. б-ки. – 2005. – № 12. – С. 15–24.
46. Стерехова З. Пошуковий образ документа для електронного каталогу: ключове слово чи предметна рубрика?/З. Стерехова // Бібл. Форум України.- 2007.-№1.- С.11-12.
47. Створення та ведення каталогів у державних архівах України: Метод. рекомендації/Держ. архів. служба України; УНДІАСД; уклад. Н. М. Христова. – Київ, 2014. – 87 с.
48. Стрішинець Н. Каталог у епоху Google та Amazon /Н. Стрішинець// Бібл. вісн. – 2010. – № 3. – С. 16–27.
49. Сукиасян Э. Р. Библиотечные каталоги: метод. рекомендации/ Э.Р. Сукиасян. – Москва: Профиздат, 2001. – 192 с. – (Современная б-ка).
50. Сукиасян Э. Р. Каталогизация и классификация: Электронные каталоги и автоматизированные библиотечные системы: избр. ст. / Э. Р. Сукиасян. – СПб: Профессия, 2009. – 535 с.
51. Сукиасян Э. Р. Конверсия каталогов: подход к проблеме / Э. Р. Сукиасян // Науч. и техн. б-ки. – 1993. – № 8. – С. 24–37.
52. Сукиасян Э. Р. Конверсия каталогов: полемические заметки / Э. Р. Сукиасян // Библиотека. – 2001. – № 7. – С. 14–17.
53. Сукиасян Э. Р. Система каталогов и динамика развития современной библиотеки / Э. Р. Сукиасян // Науч. и техн. б-ки. – 2006. – № 4. – С. 18–33.
54. Сукиасян Э. Р. Электронные каталоги / Э. Р. Сукиасян // Библиотека. – 2003. – № 2. – С. 36–41; № 7. – С. 31–33.
55. Традиційні каталоги наукових бібліотек освітньої галузі: організація, ведення й редагування: метод. рекомендації / І. Г. Лобановська, Р. П. Гаврилюк, О. Г. Помчалова та ін.; АНП України; ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ, 2006. – 166 с.
56. Чабан К. А. Рекаталогізація: технологія і організація проведення в бібліотеці ХНУ/ Чабан К. А.//Б-ка в освіт. просторі.- 2006. - № 3. – С. 58-63.
57. Чегринець М. Формування авторитетного файлу предметних рубрик у ХДНБ ім В. Г. Короленка/М. Чегринець //Бібл. вісн. – 2015. - № 1. – С. 8-11.
58. Шиндряева Н. М. Электронный каталог в библиотеках США / Н. М. Шиндряева // Науч. и техн. б-ки. – 1995. – № 6. – С. 54–67.
59. Яковлева Ю. Сканований каталог дисертацій на сайті Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського/Ю. Яковлева // Вісн. Кн. палати. – 2011. – № 9. – С. 25–27.

**Перелік питань до фахового випробування
для вступу на ОС «Бакалавр» на 3 курс
за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»
спеціалізації «Менеджер інформаційних систем і технологій, інтернет-маркетолог»
на базі молодшого спеціаліста**

АНАЛІТИКО-СИНТЕТИЧНЕ ОПРАЦЮВАННЯ ДОКУМЕНТІВ

1. Аналітико-синтетичне опрацювання документів у бібліотечно-інформаційній діяльності: сутність та види.
2. Згортання документної інформації: види, значення, сфери застосування.
3. Особливості складання бібліографічного опису для каталогів і бібліографічних видань.
4. Загальна методика бібліографічного опису документів.
5. Бібліографічний опис: поняття, функції, вимоги до складання.
6. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання. Сфери застосування, призначення, структура.
7. Бібліографічний опис документів за назвою: призначення, структура, методика складання.
8. Аналітичний бібліографічний опис: призначення, методика складання.
9. Обов'язкові та факультативні елементи бібліографічного запису документа: призначення та характеристика.
10. Методика бібліографічного опису електронних ресурсів (локальних і віддалених).
11. Уніфікація та стандартизація бібліографічного опису документів.
12. Анотація: поняття, функції, вимоги до її складання.
13. Індесування, його сутність як виду аналітико-синтетичної обробки документів.
14. Типи і види документних класифікацій.
15. Універсальна десяткова класифікація (УДК) як ієрархічна, комбінаційна документна класифікація.
16. Види таблиць УДК.
17. Структура УДК.
18. Загальні типові ділення в УДК.
19. Лінгвістичні (мовні) визначники в УДК: призначення, методика застосування
20. Спеціальні типові ділення в таблицях УДК.
21. Таблиці систематичних (бібліотечно-бібліографічних) класифікацій: призначення, структура. Алгоритм роботи систематизатора з таблицями.
22. Основні процеси систематизації документів
23. Організація і технологія систематизації документів. Методичний і довідковий апарат систематизатора.
24. Поняття «предмет» у сфері предметизації документів.
25. Проблема предметного пошуку і предметизації документів в Україні.
26. Загальна методика предметизації документів.
27. Класифікація рефератів.
28. Основні АБІС інформаційного ринку України. Порівняльна характеристика двох найбільш використовуваних з точки зору каталогізації документів.
29. Формати представлення даних у електронному каталозі.
30. Автоматичне робоче місце (АРМ) каталогізатора в різних АПС: оснащення та експлуатація.

ДОКУМЕНТНІ РЕСУРСИ БІБЛІОТЕК

1. Об'єкт та предмет вивчення навчальної дисципліни «Документні ресурси бібліотек», роль та значення у формуванні моделі бібліотечного фахівця.
2. Бібліотечний фонд: поняття, функції, властивості.
3. Значення бібліотечних фондів як складової інформаційних ресурсів суспільства.
4. Законодавча база структурування фондів вітчизняних бібліотек.

5. Інноваційні методи управління формуванням документних ресурсів бібліотеки.
6. Склад фонду документних ресурсів ЦБС за типами і видами видань.
7. Основні параметри фондів бібліотек різних видів.
8. Фонд документних ресурсів бібліотеки як об'єкт управління. Функції управління бібліотечним фондом.
9. Менеджмент бібліотечних фондів як теорія управління якістю формування БФ.
10. Початкове та ретроспективне комплектування фондів бібліотек різних видів.
11. Довідкові картотеки (замовлень, передплатних видань, додаткового комплектування, джерел документопостачання та ін.) у системі управління документними ресурсами бібліотеки.
12. Початкове комплектування документів у бібліотеках.
13. Модель-копія, модель-зразок, описові моделі, макетні моделі, бібліографічна модель фонду бібліотек.
14. Тематико-типологічна модель фонду бібліотеки.
15. Поточний (оперативний) план формування фондів у бібліотеках різних видів.
16. Автоматизація праці у відділі комплектування.
17. Основні процеси формування фонду документних ресурсів у бібліотеці.
18. Обов'язковий примірник документів: поняття, функції, історія, сучасний стан, перспективи розвитку.
19. Джерела документопостачання бібліотек в умовах ринкової економіки.
20. Бюджетні та позабюджетні джерела фінансування поповнення бібліотечних фондів.
21. Передплата як спосіб документопостачання БФ.
22. Система електронного документопостачання бібліотечного фонду
23. Формування документних ресурсів різних типів бібліотек (склад, моделювання, джерела документопостачання, облік, розстановка).
24. Особливості технології формування бібліотечного фонду онлайн-документів.
25. Алгоритм приймання документів у бібліотеці.
26. Облік документів у ЦБС.
27. Одиниці обліку документних ресурсів у бібліотеках.
28. Індивідуальний облік документних ресурсів у бібліотеках.
29. Види та форми обліку документів у бібліотеках різних видів.
30. Особливості формування фонду онлайн-документів.

БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО

1. Основи організації та функціонування бібліотечної системи в Україні.
2. Мережа публічних бібліотек України: особливості побудови та принципи функціонування.
3. Мережа наукових бібліотек України.
4. Національні бібліотеки України: типологічні ознаки та особливості.
5. Основні напрями розвитку єдиної системи бібліотек.
6. Роль міністерств, відомств та інших органів державного керівництва бібліотечною справою.
7. Сутність законодавства в управлінні бібліотечною справою.
8. Завдання і функції Міністерства культури України в галузі керівництва і координації роботи бібліотек.
9. Регіональні органи управління бібліотечною справою.
10. Головні центри бібліотекознавчих досліджень в Україні.
11. Формування вітчизняних центрів наукових досліджень у галузі книгознавства, бібліотекознавства та бібліографознавства.
12. Формування наукових шкіл в Україні. Типи наукових шкіл, відповідно до прийнятих в наукознавстві критеріїв.
13. Роль бібліотекознавчої періодики у розвитку наукової думки.
14. Основні напрями бібліотекознавчих досліджень. Перспективи розвитку українського бібліотекознавства.
15. Тематика та проблематика українського бібліотекознавства початку ХХІ ст.

16. Українська бібліотечна асоціація: завдання та принципи роботи.
17. Основні напрями міжнародного співробітництва бібліотек України.
18. Роль і завдання громадських організацій, асоціації у міжнародному співробітництві публічних бібліотек України.

КНИГОЗНАВСТВО

1. Поняття та характеристика піктографії та ідеографії.
2. Походження й розвиток алфавіту.
3. Зародження писемності в Індії та в Китаї.
4. Еволюція матеріалів і форм книги.
5. Виготовлення книги в країнах Європи.
6. Книга періоду античності. Давні бібліотеки.
7. Книжкова справа в Римській імперії.
8. Основні види давньогрецької письменності: лінійне та лапідарне письмо.
9. Найбільш відомі писемні пам'ятки Стародавнього Риму.
10. Основні характерні риси книжкової справи доби середньовіччя.
11. Поняття про скрипторії, манускрипти та палімпсести.
12. Рукописна книга країн арабського сходу.
13. Основні осередки книгопереписування в Візантії
14. Літописи.
15. Київський псалтир.
16. Суть винаходу Й. Гуттенберга. Початок книгодрукування в Німеччині, Італії, Франції, Англії та Нідерландах.
17. Книговидавнича діяльність І. Федорова та його послідовники.
18. Книговидання в Києво-Печерській лаврі. Основні видання. Найвидатніші майстри.
19. Характеристика книжкової справи на початку ХХ ст.
20. Книжкова справ в Україні на початку ХХ століття. Український книжковий рух доби «визвольних змагань».
21. Книга в перші роки радянської влади в Росії.
22. Книжкова справа в роки громадянської війни.
23. Історія книги та книговидання в СРСР і в УРСР зокрема.
24. Розвиток книговидання в провідних країнах світу в ХХ ст. Міжнародний книжковий ринок.

ІНФОРМАЦІЯ І СУСПІЛЬСТВО

1. Інформація та інформаційна структура управління суспільством.
2. Інформаційне суспільство та єдиний інформаційний простір.
3. Сучасний стан та перспективи розвитку Інформаційного суспільства в Україні.
4. Інформаційна культура суспільства та особистості.
5. Основні етапи інформаційної еволюції людства.
6. Інформаційне суспільство як якісно нова стадія розвитку цивілізації.
7. Поняття «інформаційне суспільство», «суспільство знань», «мережеве суспільство» та «інформаціональне суспільство».
8. Переваги та вади інформаційного суспільства.
9. Поняття та функції інформатизації.
10. Етапи розвитку інформаційних технологій.
11. Електронні інформаційні ресурси суспільства.
12. Інформаційна культура особистості.
13. Інформаційна безпека як глобальна проблема розвитку інформаційного суспільства.
14. Інформаційна злочинність і кібертероризм.
15. Основні етапи інформатизації суспільства в Україні.
16. Участь України в міжнародному співробітництві щодо розвитку інформаційного суспільства.
17. Основні положення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні.

18. Проблеми забезпечення національної безпеки України в інформаційній сфері.
19. Поняття глобального інформаційного суспільства.
20. Інформаційна компетентність та інформаційна культура особистості.
21. Формування інформаційного світобачення.
22. Відкрита освіта й нові педагогічні технології в інформаційному суспільстві.
23. Методика проведення тренінгу як форма підвищення інформаційної культури студентів.
24. Вплив інформаційної революції на різні сфери життєдіяльності суспільства.

ІНФОРМАЦІЙНО-ПОШУКОВІ СИСТЕМИ

1. Функції ІПС бібліотек.
2. Взаємозв'язки ІПС з структурними елементами бібліотеки.
3. Алфавітний каталог: структура, організація, ведення, редагування, використання користувачами інформації.
4. Систематичний каталог: значення, функції, вимоги, структура, зміст, організація, ведення, редагування, використання користувачами інформації. Інформаційно-пошукова мова.
5. Електронний каталог: технологічні основи організації і ведення.
6. Сучасні вимоги до електронного каталогу.
7. Формування авторитетних файлів бібліографічних записів в електронному каталозі.
8. Організація пошуку інформації в ЕК з програмним забезпеченням IRBIS.
9. Організація пошуку інформації в ЕК з програмним забезпеченням ALLEGRO.
10. Організація пошуку інформації в ЕК з програмним забезпеченням ALEFH.
11. Поняття про корпоративну каталогізацію, її значення і завдання.
12. Основні напрями співробітництва бібліотек з корпоративної каталогізації.
13. Діяльність міжнародних організацій з корпоративної каталогізації.
14. Діяльність електронних корпоративних інформаційних порталів українських бібліотек.
15. Специфічні особливості Інтернет.
16. Електронні ресурси Інтернет.
17. Формування національного інформаційного Інтернет-середовища бібліотек України.
18. Алгоритм методики пошуку інформації в Інтернет-мережі.
19. Особливості організації обслуговування користувачів за допомогою ІПС бібліотек.
20. Система інформації про традиційні і електронні каталоги бібліотек.
21. Якість та ефективність ІПС бібліотек.
22. Форми і методи інформації про ІПС бібліотек.
23. Управління ІПС бібліотек на держаному рівні.
24. Управління ІПС бібліотек на бібліотечному рівні.

Критерії оцінювання фахового випробування

Фахове випробування – це форма вступного випробування для вступу на основі здобутого ступеня або освітньо-кваліфікаційного рівня.

Фахове випробування відбувається у формі усної відповіді на три теоретичні питання, що зазначені в екзаменаційному білеті. Питання білету складені відповідно програми фахового випробування і оцінюються за шкалою від 100 – до 200 балів. Мінімальний прохідний бал вступного випробування з фаху 124 бали.

Кількість балів	Традиційна оцінка	Критерії оцінювання результатів фахового випробування
175-200	«Відмінно»	Ґрунтовно володіє навчальним матеріалом, вільно орієнтується в змісті навчальних дисциплін, розуміє їх практичне значення. Можливі несуттєві неточності у відповідях на додаткові питання, що не впливає на загальний високий рівень виконання екзаменаційної роботи. Продемонстровано високий рівень навчальних досягнень абітурієнта. Повне засвоєння та усвідомлення матеріалу.
145-174	«Добре»	Добре володіє навчальним матеріалом, проте недостатньо орієнтується в окремих темах. Під час відповідей на питання білета демонструє високий рівень знань і навчальних досягнень абітурієнта. Повне засвоєння матеріалу, але недостатнє його усвідомлення.
124-144	«Задовільно»	Виявив знання лише з окремих питань навчальних дисциплін. Не вміє самостійно розв'язувати вузлові фахові проблеми або окремі однотипні завдання. Під час відповідей на питання білета демонструє задовільний рівень знань. Продемонстровано середній рівень навчальних досягнень абітурієнта. Часткове засвоєння матеріалу.
100-123	«Незадовільно»	Не володіє змістом навчального матеріалу, не може сформулювати суть вузлових фахових проблем. Продемонстровано початковий рівень навчальних досягнень абітурієнта. Теоретичний матеріал не засвоєно.

Структура оцінки

Вступне фахове випробування проводиться в усній формі у вигляді відповідей абітурієнта на питання екзаменаційного білету. Екзаменаційний білет складається з 3-х теоретичних завдань, які охоплюють дисципліни, що входять у програму іспиту та відповідають навчальному плану, програмам, змісту дисциплін, викладених у базовій нормативній основі та рекомендованим для опанування в навчальній і науковій літературі. Структура оцінки фахового вступного випробування складається з оцінок за кожну відповідь на питання екзаменаційного білету і вираховується за формулою: $E_o = P1_o + P2_o + P3_o$, де E_o – оцінка за екзамен, $P1_o$, $P2_o$, $P3_o$ – оцінки за відповідь на перше, друге, третє питання екзаменаційного білету відповідно, а саме:

Максимальна кількість балів за відповіді на питання білету			Максимальна кількість балів за відповіді
Питання 1	Питання 2	Питання 3	100
Від 1-33 балів	Від 1-33 балів	Від 1-34 балів	
100			
Разом: $100 + 100 = 200$			

Порядок оцінювання

Оцінювання рівня якості підготовки абітурієнтів здійснюють члени Комісії для проведення вступних випробувань на основі встановлених правил, принципів, критеріїв, системи і шкали оцінювання. Об'єктом оцінювання якості підготовки абітурієнта є сукупність знань, умінь і навичок, набутих компетенцій, відтворених у процесі відповідей на питання екзаменаційного білета.